

V nekaterih višjih predelih Gorenjske imajo že nekaj časa pravo zimo. V četrtek pred prazniki je med drugim zapadel sneg tudi na Jezerskem. — Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 92

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja CP Glas Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 3. 12. 1974

Cena: 1 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Proslave ob dnevu republike na Gorenjskem

Na Jesenicah so letošnji dan republike počastili s številnimi prireditvami, otvoritvami razstav in z drugimi manifestacijami.

V četrtek, dan pred dnevom republike so v mali dvorani delavskega doma pri Jeleni na Jesenicah odprli kolektivno slikarsko razstavo članov likovne sekcije DOLIK. V kulturnem programu je nastopil oktet Svobode iz Zirovnice, na razstavi pa se je predstavilo 11 članov DOLIKA s 34 deli. V četrtek so odprli slikarsko razstavo tudi v Kranjski gori, in sicer slikarji, ki so se udeležili slikarske kolonije, ki jo je organiziralo hotelsko podjetje Gorenjka z Jesenic.

V četrtek, 28. novembra, je bila v gledališču Tone Čufar svečana akademija, ki so jo pripravili mladi s Plavža, v soboto zvečer pa so Jeseničani pozdravili Partizanski pevski zbor, ki je ponovil svoj nastop tudi v nedeljo dopoldne.

Ob dnevu republike so jeseniški upokojenci dobili tudi nove prostore ob svojem domu. Otvoritev je bila slovesna s kulturnim programom, v katerem so nastopili člani amaterskega gledališča Tone Čufar ter upokojenski pevski zbor.

Prebivalci plavškega Rovta oziroma Planine pod Golico so v petek, 29. novembra, slovesno izročili namenu nov televizijski pretvornik, ki so ga delno tudi sami pomagali postaviti. D. S.

Praznik republike so v kranjski občini počastili v vseh šolah, temeljnih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih. Osrednja proslava, ki so jo pripravile občinske družbenopolitične organizacije in skupščina občine pa je bila v sredo popoldne v kinu Center v Kranju. Na proslavi so med drugim podelili tudi odlikovanja predsednika republike Tita. Po proslavi pa je bil na programu jugoslovanski film Užiška republika.

V koncertni dvorani delavskega doma v Kranju je bil v četrtek zvečer prvi festival amaterskega družinskega filma pod pokroviteljstvom predsednika skupščine Združenega podjetja Iskra Vladimira Logarja. Na festivalu so predvajali 12 najboljših filmov članov fotokino sekcije Iskre Elektromehanike Kranj, ki deluje v okviru foto-kino kluba Janez Puhar.

V Tekstilindusu je bila v četrtek slavnostna seja delavskega sveta. Po seji so odprli novozgrajeni delavski dom za 96 delavcev, novo tkalnico in novi oddelek plemenitilnice z najsodobnejšim rotacijskim tiskarskim strojem.

Na osnovnih šolah v radovljiški občini so se začele proslave v počastitev dneva republike že v začetku minulega tedna. Posebno svečana je bila proslava na osnovni šoli A. T. Linhart v Radovljici, kjer so predstavniki ZZB NOV iz Radovljice podarili pionirskemu odredu sliko borca in prvega predsednika radovljiške občinske skupščine Staneta Perca. Na osnovni šoli dr. Josipa Plemlja na Bledu so odprli umetniško razstavo del slikarjev — članov jeseniške amaterske skupine Dolik. V grašičinski dvorani je bilo danes teden srečanje mladih glasbenikov iz vseh osnovnih šol. V četrtek zvečer pa so v grašičini odprli razstavo del likovne skupine Likor.

Osrednja proslava, ki so jo pripravile občinska skupščina in družbenopolitične organizacije je bila v sredo zvečer v festivalni dvorani na Bledu. Na proslavi so podelili priznanja Planinske zveze Slovenije najzaslužnejšim planincem. V kulturnem programu pa so pripravili recital revolucionarne proze in poezije z naslovom Kar je velikega, rodi trpljenje. A. Z.

Osrednja proslava v počastitev praznika republike v škofjeloški občini je bila v četrtek zvečer v Gorenji vasi v Poljanski dolini. Prepolni dvorani v prostorih domače osnovne šole so se predstavili recitatorji iz Gorenje vasi, slušatelji glasbene šole iz Škofje Loke, škofjeloški komorni zbor »Loka« ter Gorenjevaški oktet.

Po končani proslavi je bila v galeriji osnovne šole »Ivan Tavčar« v Gorenji vasi otvoritev 2. klubske razstave fotografij domačega foto kluba, naslednji dan pa še otvoritev klubskih prostorov in moderne foto laboratorija v spodnjih prostorih doma TVD Partizan.

Proslave ob dnevu republike so bile tudi po vseh šolah, številnih ustanovah ter delovnih kolektivih. -jg

Osrednja prireditev v počastitev dneva republike v trziški občini je bila v četrtek ob 19. uri v dvorani kina. Po prazničnem govoru in kulturnem programu so podelili odlikovanja predsednika republike Tita. Proslavljanju so se pridružili tudi učenci in učitelji vseh treh osnovnih šol ter prebivalci krajevnih skupnosti Podljubelj, Jelendol, Lom, Brezje nad Trzinom in Leše. -jk

Odlikovanja predsednika republike

V Kranju je na osrednji proslavi v sredo v kinu Center dobilo odlikovanja predsednika republike 30 občanov. Z redom republike z bronastim vencem so bili odlikovani: Miroslav Grum, Franc Kramarič, Francka Okorn, Janez Rezman, Vojteh Šnajder, Jože Trilar in Marija Zaletel. Z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo: Peter Bajželj, Davorin Blažon, Alojzija Česen, Maks Dolenc, Jože Dolenc, Oskar Kovačič, Danijela Petrač, Silva Pičulin in Franc Rogelj. Z redom dela s srebrnim vencem: Maks Blažič, Nikica Božinovič, Bruno Dobravc, Franc Kreačič, Vida Miklič, Ivan Mavec, Marija Podjed, Jurij Rampre, Franc Thaler, Ludvik Vončina, Jože Zagorc in Alojz Žibert. Z medaljo zaslug za narod: Antonija Kavčič in Vladimir Prosen.

Na proslavi, ki je bila v četrtek popoldne v dvorani občinske skupščine, pa je za dolgoletno in uspešno delo v upravi, v organih samoupravljanja in v družbenopolitičnih organizacijah dobilo odlikovanja 23 delavcev uprave skupščine občine Kranj. Z redom republike z bronastim vencem sta bila odlikovana: Ješe Pavel in Avgust Ovsenik. Z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo so bili odlikovani: Baldomir Bizjak, Alojz Bostič, Daniel Centa, Slavica Čečuk, Danica Stopar in Pavel Zerovnik. Z redom dela s srebrnim vencem: Vera Batista, Robert Golob, Olga Kavčič, Gojko Moštrokol, Brigita Pirc, Viktorija Režun in Marjan Ropret. Z medaljo zaslug za narod: Stanislava Jerman, Frančiška Mavsar in Marija Perne. Z medaljo dela: Marta Bonin, Katarina Fink, Pavle Gorenec, Marija Obrulk in Marija Weingerl.

V radovljiški občini je bilo podeljenih več odlikovanj na proslavah v nekaterih delovnih organizacijah. A. Z.

Na četrtekovi slavnostni akademiji v počastitev 29. novembra, dneva republike, je sedem Trzinčanov prejelo odlikovanja predsednika republike Josipa Broza-Tita. Vida Mejač je prejela medaljo dela, Jože Jurjevčič, Miloš Babič in Ludvik Dozona red dela s srebrnim vencem, Jože Ahačič red zaslug za narod s srebrno zvezdo, Anton Frelj red za hrabrost in Ivan Valjavec red republike z bronastim vencem. -jk

V Škofji Loki je bilo ob prazniku republike odlikovanih osem občanov. Dr. Milan Gregorič je prejel red dela z zlatim vencem, Miroslava Marolt red republike z bronastim vencem, Stane Pečar in Franc Šmid red zaslug za narod s srebrno zvezdo, Ivan Breznik, Katarina Markelj in Ana Vrančič red dela s srebrnim vencem ter Anton Kužnik medaljo dela. -jg

V četrtek so v Stražišču pri Kranju odprli nov delavski dom, v katerem so sodobno urejena stanovanja za 96 samskih delavcev. Dom je zgradilo podjetje Tekstilindus iz Kranja. V njem bo imela svoj prostor tudi kranjska podružnica Ljubljanske banke in mladinska organizacija podjetja Tekstilindus. — A. Z. — Foto: F. Perdan

V četrtek bomo volili

Četrtekove in nedeljske volitve skupnih delegacij za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti pomenijo dograjevanje spomladi začete skupščinskega sistema. Pomenijo uresničevanje tistega dela ustave, ki pravi, da samoupravne interesne skupnosti ustanavljajo delovni ljudje neposredno ali prek svojih samoupravnih organizacij in skupnosti, da bi zadovoljevali svoje osebne in skupne potrebe in interese.

Občinske konference socialistične zveze in občinski sindikalni sveti Gorenjske pozivajo zaposlene v temeljnih organizacijah združenega dela in v organizacijah združenega dela, da se v četrtek, 5. decembra, polnoštevilno udeležijo volitev in da svojo državljansko in samoupravljaljsko dolžnost opravimo čimprej.

Z volitvami manifestiramo našo narodno in politično enotnost ter pripadnost socialističnemu samoupravljanju.

Tito v Sloveniji

Predsednik republike Josip Broz-Tito je v nedeljo z ženo Jovanko prispel v Slovenijo. Opoldne se je najprej udeležil svečanega začetka gradnje prve jedrske elektrarne v naši državi. V Stari vasi pri Krškem je vzdal temeljni kamen za elektrarno. Svečanosti so se udeležili tudi najvišji predstavniki SR Slovenije in SR Hrvatske.

Po slovesnosti v Krškem se je predsednik Tito z vlakom odpeljal do Kranja, nato pa na Brdo pri Kranju. A. Z.

pozimi toplo poleti hladno v hišah s perlit ometom

perlit

dobite v naši maloprodaji in vseh trgovinah z grad. materialom

TERMIKA ljubljana, kamniska 25

Naročnik:

Elita KLANJ LET 20

ure, torbice galanterijsko blago igračice

Galanterija, Prešernova 14

XV. JUBILEJNI NOVOLETNI SEJEM V KRANJU od 15. do 26. DECEMBRA 1974

Tito položil temeljni kamen

V nedeljo opoldne je predsednik Tito ob navzočnosti najvišjih predstavnikov SR Slovenije in SR Hrvatske in pred oči petnajst tisočglave množice vzdal temeljni kamen za novo jedrsko centralo v Krškem, ki bo dajala 4,4 milijarde ur električne energije letno, kar pomeni dve tretjini letos v Sloveniji proizvedene energije. Centrala, ki bo zgrajena do konca leta 1978, bo pokrivala del potreb po električni energiji v Hrvatski in Sloveniji. Republikli tudi skupno financirata gradnjo. Za našo republiko pa jedrska centrala pomeni zadnjega v nizu elektroenergetskih objektov, ki smo jih programirali v tem desetletju.

O pomenu nove centrale sta spregovorila predsednik slovenskega izvršnega sveta inž. Andrej Marinc in predsednik izvršnega sveta SR Hrvatske dr. Jakob Sirotković.

IV. kongres hrvatskih sindikatov

Včeraj popoldne se je začel IV. kongres zveze sindikatov Hrvatske. Z njim bo sklenjena reorganizacija sindikata v sedmih republikah. V zadnjem mesecu je bilo kar šest izrednih kongresov sindikatov po panogah, na katerih so ustanovili osemnajst novih sindikatov.

Četrtega kongresa, ki bo trajal tri dni, se udeležuje 554 delegatov, ki zastopajo 984.000 članov. Med delegati je 44 odstotkov neposrednih proizvajalcev.

Festival amaterskega filma

V soboto je bil v Radomljah 11. festival slovenskega amaterskega filma, na katerem se je za nagrade v pionirski, mladinski in članski konkurenci potegovalo 52 dokumentarnih, igranih in žanrskih filmov. Izdelalo jih je 13 slovenskih filmskih klubov.

Ob tej priložnosti so slovenski filmski delavci proslavili tudi več pomembnih obletnic. Od 160-letnice rojstva izumitelja fotografije na steklo Janeza Puharja, prek 85-letnice ustanovitve prvega slovenskega fotokluba, 25-letnice Fotokino zveze Slovenije do 5-letnice fotokino kluba iz Radomelj, ki je bil gostitelj in soorganizator festivala.

Dom v Kumrovcu

V Kumrovcu je bila za dan republike osrednja proslava v počastitev 31. obletnice ustanovitve socialistične Jugoslavije. Ob tej priložnosti so slovesno izročili namenu spominski dom borcev NOV in jugoslovanske mladine, ki stoji sredi spominskega parka nedaleč od vasi Kumrovec.

Novi spominski dom je privlačno poslopje, v katerem je dvorana z 270 sedeži, poleg nje še dve manjši dvorani, čitalnica, kino in fonoteka. V sklopu doma je tudi hotelski del s 170 ležišči, pokrit bazen, klasična in samopostrežna restavracija in drugi prostori.

Predsednik Tito je v zdravici ob otvoritvi dejal, da bo dom shajališče borcev in mladine in tudi šola novih generacij, ki naj gradijo našo državo in utrjujejo bratstvo in enotnost naših narodov.

Arafat v Jugoslaviji

V nedeljo se je mudil v naši državi vodja palestinskega osvobodilnega gibanja Jaser Arafat. Njegov gostitelj je bil predsednik ZIS Djemal Bijedić. Osnovna tema pogovorov med njim in našimi predstavniki je bila kriza na Bliskem vzhodu in seveda Palestina. Arafat se je še posebej zahvalil za vse, kar je Jugoslavija doslej naredila za arabske narode in Palestince.

Obveščanje še nepopolno

Tržiški komite ZKS razpravljaj o obveščanju v občini ter sklenil, da bodo o tem govorili in sklepali na zasedanju občinske konference ZKS, ki bo 10. decembra

Takšen bi bil najbolj splošen zaključek zadnje razširjene seje komiteja občinske konference ZKS Tržič, na kateri so razpravljali o gradivu za zasedanje občinske konference ZKS, ki bo 10. decembra, predvsem o obveščanju v tržiški občini in Zvezi komunistov. Delovna skupina pri komisiji za idejna vprašanja komiteja je v skoraj enoletnem delu ocenila položaj na tem področju, še posebej pa je bila pozorna na vsebinsko zasnovano in razširjenost tovarniških glasil, na kvaliteto obveščanja prek lokalnega radia in njegov materialni položaj, na prispevek Glasa k obveščanju v Tržiču ter na obveščanje v delegatskem sistemu ter organizaciji ZK. Skupina je predlagala osnivanje občinskega informacijskega centra, v katerega sklopu bi deloval radio, izhajal občinski časnik s splošno občinskimi in posebnimi stranmi, na katerih bi bile novice organizacij združenega dela, ter sčasoma stekla tiskarna. Takšen predlog ni našel na popolno podporo, saj sta BPT in Peko še vedno za svoji glasili, precej pomislekov pa je bilo tudi na račun pomanjkanja tovrstnih kadrov v občini. Enotno pa je bilo stališče, da je treba radiu

Predlog za spremembo kreditov

Minulo sredo je bil v Kranju četrti zbor upravljalcev kranjske podružnice Ljubljanske banke. Razpravljali so o uresničevanju dogovora o poslovnih politikah Ljubljanske banke za letos in o ukrepih v prihodnjem letu. Izvolili so tudi delegacijo za petnajsti redni zbor Ljubljanske banke.

Na zboru so podprli predlagano spremembo pri potrošniških kreditih. Banka naj bi namreč te kredite dajala neposredno občanom in proizvodnim delovnim organizacijam. Vendar so menili, da te spremembe ni moč napraviti takoj, ker bi se s tem trgovina znašla v težavnem položaju, prodaja pa bi najbrž močno upadla. Zato so predlagali, da bi tudi v prihodnjem obdobju obdržali delno kreditiranje potrošnikov prek trgovine. A. Z.

Priznanja za zadruženike

Zadružni svet pri Kmetijski zadruzi Škofja Loka je letos že drugič podelil priznanja in nagrade najzaslужnejšim zadruženikom v občini ter najprizadenejšim zadružnim delavcem. Na krajsi slovesnosti, ki je bila preteklo sredo v škofjeloškem hotelu Transturist, je direktor KZ Škofja Loka Vinko Kržišnik razdelil enajst odlikovanj. Prejeli so jih Alojz Božnar, Pavel Debeljak in Franc Debeljak iz Poljanske doline, Pavel Jugovic, Alojz Bukovec in Matevž Demšar s področja Škofje Loke, Matija Megušar in Alojz Božič iz Selške doline ter Dominik Oblak, Jože Bernik in Janko Eger iz kolektiva zadruge.

Nato so bile podeljene tudi nagrade delavcem ki so v KZ Škofja Loka zaposleni že več kot dvajset ali več kot deset let. -jg

Za utrditev samoupravljanja

Po devetih mesecih letošnjega leta na Jesenicah ugotavljajo, da še niso realizirali vseh nalog na področju utrjevanja samoupravljanja.

Od 20 delovnih organizacij, ki imajo sedež na Jesenicah, je do danes registriranih pri sodišču le 8 delovnih organizacij, ostale pa ali

Seminar za sekretarje

Sredi decembra bo v Tržiču tridnevni seminar za sekretarje osnovnih organizacij ZK, člane komiteja in predstavnike družbenopolitičnih organizacij ter občinske skupščine. Na seminarju bodo razpravljali o uresničevanju ustave, stabilizaciji gospodarstva, sporazumevanju o delitvi dohodka in osebnih dohodkov ter planiranju, Zvezi komunistov in osnovah političnega delovanja, splošnem ljudskem odporu ter družbeni samozasčiti, vzgoji, izobraževanju ter kulturi. Na seminarju sprejeti sklepi bodo del programa delovanja ZK v prihodnjem letu. -jk

zboljšati delovne pogoje in ga prilagoditi razmeram občine, da je treba zboljšati obveščanje v delegatskem sistemu in organizaciji ZK ter se v okviru Gorenjske pogovarjati o položaju, vlogi in prihodnosti Glasa.

Položaj radia je povzročil največ razprave. 12 let ustanova uspešno posega v tržiško družbenopolitično življenje, vendar njena materialna in kadrovska osnova nista ustrezni. Za boljše pogoje je bila omenjena izpraznjena osnovna šola heroja Bračiča, način financiranja ustanove pa najverjetneje prihodnje leto ne bo drugačen, saj so možnosti, da bi bila že osnovana samoupravna interesna skupnost za informiranje (občinska, regijska ali republiška) majhne. Če bo radio še naprej financirala temeljna kulturna skupnost, bo morala zato dobiti več denarja, da njena osnovna dejavnost ne bo okrnjena. Za izbor najprimernejše rešitve so odgovorni občinska konferenca SZDL, občinska skupščina in njen izvršni svet. Precej prigrigorov je tudi na račun časa oddajanja lokalnega radia, vendar ima pri tem glavno besedo zavod RTV iz Ljubljane. Odgovornost SZDL in programskega sveta za vsebinsko plat programa (materialne tukaj ne bi smeli zanemarjati) bo v prihodnje večja.

Še nekaj važnih stališč je bilo sprejetih na torkovem zasedanju komiteja. Tovarniška glasila bodo bolj posegala v občinsko problematiko in se ne zapirala za tovarniške plotove. Sčasoma naj bi stekla povratna, obojestranska informacijska vez med listi in radiom. V sleherni organizaciji združenega dela bi kazalo izdajati vsaj tedenske informacije ter naloge na področju obveščanja zapisati v samoupravne akte. Sedaj imata v tržiški občini redna mesečna glasila le Peko in Bombažna predilnica in tkalnica. Le redki izdajajo občasna glasila (ZLIT, Splošno gradbeno podjetje), medtem ko Mercatorjevo glasilo redno izhaja v Ljubljani. Odgovornost vodilnih v organizacijah in ustanovah pri obveščanju bo morala biti večja, predvsem pa je bilo doslej pomanjkljivo obveščanje pred končnim sklepanjem. Omeniti velja še stališče, da mora biti skupščinsko gradivo čim bolj razumljivo in zgoščeno. Razpravljavci so imeli v mislih tako zasedanja občinske skupščine kot zasedanja skupščin interesnih skupnosti, ki se bodo šele oblikovale. J. Košnjek

Glasbena šola Škofja Loka razpisuje prosta delovna mesta za nedoločen čas:

1. učitelja klavirja visoka ali višja strokovna izobrazba
 2. učitelja harmonike višja strokovna izobrazba (končana srednja glasbena šola — oddelek za harmoniko).
- Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

še nimajo urejene vse dokumentacije ali pa še niso registrirane zaradi obilice dela na sodišču. Od 23 negospodarskih organizacij, ki imajo sedež na Jesenicah, so 4 registrirane, ostale pa čakajo na registracijo.

Na Jesenicah predvsem ugotavljajo, da so v marsikateri delovni organizaciji še vedno premalo aktivni, nekatere delovne organizacije nimajo urejenih vseh samoupravnih aktov. Ugotavljajo tudi, da razne samoupravne dogovore in sporazume prehitro sprejemajo, težko ali počasi pa jih uresničujejo.

Na Jesenicah so letos že začele delovati nekatere samoupravne interesne skupnosti kot: temeljno izobraževalna, kulturna, skupnost otroškega varstva, telesno-kulturna skupnost, samoupravna stanovanjska skupnost ter kmetijsko-zemljiška skupnost, v ustanavljanju pa so: temeljna skupnost socialnega skrbstva, skupnost za zdravstveno varstvo, požarno-varnostna skupnost, komunalna skupnost, skupnost za znanost, skupnost za zaposlovanje — regijska in regijska skupnost pokojninsko-invalidskega zavarovanja. D. S.

Jesenice

Na zadnji seji vseh treh zborov skupščine občine Jesenice so razpravljali o devetmesečnem uresničevanju smernic družbenoekonomskega razvoja občine, o komunalnih delih in o nekaterih drugih vprašanjih. Po seji vseh treh zborov so zasedali posamezni trije zbori ločeno in obravnavali med drugim tudi nekatera pereča vprašanja gospodarskega razvoja občine.

Na Jesenicah si prizadevajo, da bi uresničili prizadevanja na področju združevanja jeseniških gospodarskih organizacij. Predvsem si prizadevajo združiti Železarno Jesenice z nekaterimi podjetji kovinsko-predelovalne industrije. Ustanovili so tudi odbor, ki že načrtuje vse oblike tega sodelovanja in združevanja. Obenem pa nameravajo združiti nekatera gostinska in trgovska podjetja v občini. D. S.

Kranj

Kranj, 2. decembra — Predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko Janez Varl je za danes dopoldne sklical razširjeno sejo predsedstva. Seje so se udeležili predsedniki občinskih konferenc socialistične zveze in predsedniki občinskih sindikalnih svetov Gorenjske. Ocenili so kadrovske, politične, vsebinske in organizacijske priprave na volitve splošnih delegacij skupščin samoupravnih interesnih skupnosti in priprave za konstituiranje krajevnih skupnosti ter se dogovorili o kadrovskih predlogih za krajevna vodstva socialistične zveze. Posebej so razpravljali o predlogih za vodilne funkcije za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti v občinah, za skupščini zdravstva in zaposlovanja v regiji in o predlogih za vodstva v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti v republikli. A. Z.

Radovljica

Radovljica, 2. decembra — Popoldne se je sestel zbor združenega dela radovljiške občinske skupščine. Po izvolitvi komisije za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja delegatov in odobritvi sklepov prve seje je obravnaval in ocenil gospodarska gibanja v občini v devetih mesecih letos. Sledila je ocena o letošnji turistični sezoni, nato pa so delegati razpravljali o izvajanju resolucije o skupni in splošni porabi in o samoupravnem sporazumu za financiranje skupnih potreb ljudske obrambe v prihodnjem letu.

Jutri popoldne se bodo sestali vsi trije zbori radovljiške občinske skupščine. Med trinajstimi točkami dnevnega reda je tudi ocena koordinacijske komisije za samoupravna dogovarjanja o izvajanju resolucije o skupni in splošni porabi. A. Z.

Tržič

Jutri bo v Tržiču seja predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije. Na seji bodo razpravljali o kandidacijskih konferencah pred volitvami v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti ter o akcijskem programu občinskega sveta in njegovih organov ter dejavnosti osnovnih organizacij sindikata v prihodnjem letu. Prihodnji teden pa je načrtovana seja plenuma občinskega sindikalnega sveta.

Danes se bodo sestali zbori občinske skupščine Tržič. Dopoldne bo seja družbenopolitičnega zbora, na kateri bodo med drugim razpravljali o družbenem dogovoru o oblikovanju in izvajanju študentske politike, o odloku o organizaciji in delovanju predsedstva občinske skupščine, izvršnega sveta in občinskih upravnih organov v vojni, o skupni porabi v letošnjem letu ter o poročilu o izvrševanju proračuna, dohodkov in izdatkov občinskih skladov, sredstev za negospodarske investicije ter kreditnih skladov. Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti pa bosta na popoldanski seji razen omenjenih točk dnevnega reda razpravljala še o odloku o dopolnitvi odloka o davku na promet nepremičnin v tržiški občini. -jk

Kadrovska služba delovne organizacije

Sava Kranj
industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov

razglašča naslednji prosti delovni mesti

v TOZD Tovarna avtopnevmatike v operativni pripravi proizvodnje

1. analitika proizvodnje

Pogoj: — zaključena visoka izobrazba ekonomske ali druge ustrezne smeri z dvoletnimi delovnimi izkušnjami ali višja izobrazba ekonomske, organizacijske ali druge ustrezne smeri z daljšo uspešno prakso, — poskusno delo 60 delovnih dni.

2. planerja proizvodnje

Pogoj: — zaključena višja izobrazba ekonomske, organizacijske ali druge ustrezne smeri ali srednja izobrazba ustrezne smeri z daljšo uspešno prakso s področja planiranja oz. organiziranja proizvodnega procesa, — poskusno delo 60 delovnih dni.

Pri izbiri bodo imeli prednost kandidati z odsluženim vojaškim rokom ter s prakso s področja razglašanih delovnih mest.

Istočasno vabimo k sodelovanju

operaterje za delo na računalniku 370-135

Pogoj: — zaključena srednja strokovna izobrazba strojne ali elektro smeri, — uspešno opravljen IBM test, — vsaj pasivno znanje angleščine, — poskusno delo 45 delovnih dni.

Več diplomiranih inženirjev in inženirjev strojništva za konstruiranje in projektiranje orodij, strojev in naprav.

Nastop dela takoj ali po dogovoru. Delo se združuje za nedoločen čas.

Pismene prijave sprejema kadrovska služba, oddelek za zaposlovanje, Kranj, Škofjeloška 6, najkasneje do 9. decembra 1974.

O sklepu odbora za medsebojna razmerja bodo kandidati obveščeni najkasneje v 30 dneh po preteku roka razglašča.

Sodelujejo naj tudi kmetje

Vsi dosedanja širši in ožji pogovori o oblikah sodelovanja in načrtnega usmerjanja kmetijstva na Gorenjskem — trajajo že približno eno leto — doslej še niso pokazali obetavnejših rezultatov. Kmetje s cilji, z organizacijo sodelovanja in načrtovanjem gorenjskega kmetijstva niso seznanjeni, kar je eden glavnih vzrokov za prepočasen napredek in večkrat napačno obveščeno, ki se tudi že pojavlja. Zato so na zadnji, 4. seji iniciativnega odbora za sodelovanje kmetijskih in živilskih organizacij na Gorenjskem sklenili, da je treba k pogovorom povabiti kmete-kooperante. Seje so se udeležili predstavniki osmih gorenjskih kmetijskih združenj in predstavniki Kmetijsko živilskega kombinata Kranj, ki je organizacijsko in kadrovska najmočnejša organizacija in kot taka lahko največ prispeva k sodelovanju in prihodnosti gorenjskega kmetijstva.

V razpravi, sodeloval je tudi sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Martin Košir, je bila povedana želja po sodelovanju, h kateremu silijo predvsem tržne razmere. Danes, je dejal nekdo od govornikov, proizvajati ni več največja težava. Hujši problem je cenena proizvodnja in prodaja kmetijskih izdelkov. Žal ima danes vsak kmet drugačen traktor, vsaka druga skuša reševati položaj po svoje in prodajati proizvode, usklajevanja proizvodnje s potrošnje in enotnejšega nastopanja na trgu pa ni. Čeprav namenja Gorenjska trgu letno prek 10.000 ton krompirja, je zaradi razdrobljenosti težko sklepati pogodbe za vnaprej, kar resni in večji odjemalci terjajo. Podobne primere srečujemo pri povrtninah, živini itd. Krajši konec potegne po navadi kmet. Zato ga je nujno potrebno pritegniti v načrtno in dolgoročno proizvodnjo!

Na sestanku so sklenili, da bodo v vseh kmetijskih organizacijah združenega dela izvolili iniciativne odbore, predstavniki le-teh pa bodo tvorili osrednji odbor. Njegova naloga bo predlaganje področij, kjer se lahko sodelovanje najprej začne, izdelava programa razvoja kmetijstva na Gorenjskem in njegovo usklajevanje z zelenim planom, oblikovanje skupnih pravnih služb, gradnja skladišč, iskanje oblik za enotnejši in močnejši nastop na trgu itd. Veliko predlogov bodo povedali kmetje, ki jih sedanja neorganiziranost najbolj tepe. K. M.

Odbor za kadre Zavoda Konfekcija Mladi rod Kranj objavlja prosto delovno mesto

vodje oddelka plana in analiz

Pogoj: višja ali srednja šolska izobrazba — ekonomske smeri z dve- oziroma triletnimi izkušnjami na podobnem delovnem mestu.

Prijave sprejema odbor za kadre do 10. dec. 1974.

Potrebujejo novo šolo

Pred kratkim je bil v Radovljici prvi občni zbor društva za pomoč duševno nezadostno razvitim osebam. Zbora so se udeležili strokovni delavci, ki na tem področju delajo, starši, predstavnik občinskega odbora RK in delegat republiškega odbora delovnih invalidov Marjan Pavlič.

Dosedanje delo društva je temeljilo predvsem na prizadevanjih za novo posebno osnovno šolo. V šolskem letu 1972/73 je šola sicer uspelo dobiti boljše prostore na Bledu in v Radovljici, čeprav so ti prostori še vedno dediščina dotrajanih osnovnošolskih prostorov. Le v Bohinjski Bistrici je učilnica, ki so jo dodelili posebni osnovni šoli, ustrežna. Društvo pa želi in prav tako tudi vsi delavci na tem področju, da bi tudi v Radovljici dobili enotno centralno posebno osnovno šolo. Radovljiška posebna šola je med gorenjskimi izjema, saj ima le ta svoje oddelke razdrobljene.

Društvo si še posebej prizadeva za zaposlovanje absolventov posebne osnovne šole. Od leta 1966/67, ko so se ustanovili oddelki posebne osnovne šole na Bledu, v Bohinjski Bistrici in v Radovljici, je šola obiskovalo 261 učencev, od tega je do letošnjega šolskega leta šolanje zaključilo 141 učencev. Od tega števila se je 112 učencev zaposlilo, nekaj pa se jih je prešolalo v druge zavode zaradi nadaljnega usposabljanja. Večina učencev se na delovnih mestih priučil, osem učencem pa trenutno nadaljuje šolanje na poklicni šoli. Tako številno vključevanje učencev v zaposlovanje je uspešno predvsem zaradi tega, ker imajo učenci zadnjih dveh razredov delovno prakso, pa tudi delovne organizacije v občini so za zaposlovanje učencev posebnih osnovnih šol pokazale veliko razumevanja, še posebej zato, ker so navadno ti učenci zelo dobri delavci.

Marica Benedik

Lažni podatki zavirali delo

Jeseniška komisija za ugotavljanje izvora premoženja je v svojem dvehletnem obdobju preverila izvor premoženja 152 občanov, od teh sta bila 102 primera taka, ki sta takoj lahko dokazala legalno in družbeno priznan način pridobitve. 50 primerov je bilo takih, da je komisija morala zbrati obsežnejše podatke in se na podlagi teh v šestih primerih odločila, da izda sklep o uvedbi posebnega postopka, v 29 primerih pa je preverjanje zaključila, ker so ugotovili, da dohodki teh posameznikov v celoti pokrivajo obseg njihovih izdatkov. V »postopku« jeseniške komisije za ugotavljanje izvora premoženja pa je še vedno 15 občanov.

Ko je komisija izdala sklep o uvedbi posebnega postopka, so prizadeti seveda ugovarjali in le enemu je uspelo na osnovi podatkov prepričati komisijo, da ne »bogati« neupravičeno. Ostalih pet pa je še vedno »v preverjanju« in so osumljeni, da svojega premoženja niso pridobili na zakonit način.

Teh pet »spisov« je komisija posredovala drugim pristojnim komisijam, kajti teh pet občanov so lahko osumili le za pridobljene dohodke v jeseniški občini, za ostale

občine, tudi za tiste, v katerih ti občani stalno prebivajo, pa bo preverjala vsaka občinska komisija posebej.

Komisija tudi vztrajno spremlja kriterije za dodeljevanje posojil za zasebno stanovanjsko gradnjo in vpliva na delovne organizacije, tako da se dosledno zavzema za enotne kriterije dodeljevanja kreditov.

Člani komisije so tudi pregledali vse kupoprodajne pogodbe v prometu z nepremičninami, sklenjene v zadnjih desetih letih med zasebniki oziroma zasebniki in organizacijami združenega dela. Odkrili so le nekaj primerov nedovoljenega prekupčevanja z nepremičninami.

Člani komisije nazadnje tudi ugotavljajo, da občani pošiljajo krp anonimnih ali polanonimnih prijav, ki jih sicer vztrajno preverjajo, pa vendar so v večini le »napihovanje« in zlonamernosti. Občani vse premalo odgovorno sodelujejo, tudi tisti, ki so v postopku. Nerazumljivo pa je tudi ravnanje nekaterih organizacij, od katerih komisija zahteva določene podatke, saj vse preveč z dogovori zavlačujejo ali celo posredujejo lažne ali nepopolne podatke in tako ovirajo delo komisije.

Splošna ugotovitev komisije za ugotavljanje izvora premoženja v jeseniški občini pa je, da na Jesenicah ni neupravičeno »obogatenih«, razen seveda nekaj primerov, ki so vsi po vrsti hoteli svoje premoženje skriti v drugih občinah in tako onemogočiti, da bi jih odkrili in kaznovali. D. S.

Nova trgovina v Planini pod Golico

Trgovsko podjetje Rožca z Jesenic je začelo graditi novo trgovino v Planini pod Golico nad Jesenicami. Trgovina je za ta kraj nujno potrebna, saj iz leta v leto narašča število prebivalcev, pomembna pa je tudi zaradi tega, ker se ta gorska vas razvija v turistični kraj. Jeseniški Viator ima tod že žičnico, ki privablja pozimi dovolj smučarjev, v Planino pod Golico polagajo asfaltno prevelko, zasebniki pa pospešeno urejajo turistične sobe. D. S.

Občinsko sodišče v Škofji Loki

objavlja prosto delovno mesto

računovodje in vodje predsedstvene pisarne

Pogoj: srednja strokovna izobrazba, prednosti imajo kandidati s končano ESS. Praksa zaželena. Stanovanja ni.

Pismene prijave sprejema Občinsko sodišče v Škofji Loki 15 dni po objavi.

Industrijski kombinat

ILANIKA Kranj

ponovno objavlja naslednja delovna mesta:

ZA SKUPNOST SKUPNIH STROKOVNIH SLUŽB

1. skladiščnika zgornjega usnja zahteve: — srednja strokovna izobrazba — 2-letne izkušnje v usnjarski ali obutveni industriji
2. korespondenta v finančni službi zahteve: — 2-letna administrativna šola
3. referenta za uvoz zahteve: — višja izobrazba ekonomske smeri — 2-letne izkušnje na področju uvoznega ali izvoznega poslovanja
- znanje tujega jezika (nemški, italijanski)

ZA TOZD TOVARNA OBUTVE KRANJ

4. več delavk in delavcev za delo v proizvodnji

Za delovna mesta pod zap. št. 1, 2 in 3. se zahteva poskusno delo.

Interesenti naj posredujejo pismene ponudbe ali se zglasijo osebno v kadrovskem oddelku kombinata v 15 dneh po objavi.

Lokainvest p. o.

Škofja Loka

Mestni trg 38

razpisuje:

skladno z zakonom in odlokom skupščine občine Škofja Loka o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča

V. JAVNI NATEČAJ

za oddajo komunalno opremljenega zemljišča v Podlubniku — 6 lokacij

— s tipskimi načrti za gradnjo vrstnih in atrijskih stanovanjskih zidanih hiš; površine 319 do 649 kv. m za izključno ceno 55.556 din do 96.110 din.

Ustni javni natečaj bo v sredo, 11. decembra 1974, ob 13. uri v sejni dvorani občine Škofja Loka.

Natečajni pogoji so objavljeni na oglasni deski občine Škofja Loka in Lokainvesta, kjer so interesentom na voljo tudi druge podrobnejše informacije.

Delavska univerza Jesenice

razpisuje delovni mesti za nedoločen čas:

1. strokovnega sodelavca za družbeno izobraževanje

Pogoj: visoka izobrazba družboslovne smeri in 2 leti prakse

2. vodje oddelkov za šolske oblike

Pogoj: profesor z 2 leti prakse v izobraževanju

Pri izbiri bomo upoštevali tudi moralno politične kvalitete. Pismene ponudbe z dokazili pošljite do 15. decembra 1974.

Na podlagi zakona o programiranju in financiranju graditve stanovanj (Ur. l. SRS, št. 5/11-1972 z dne 9. 2. 1972), Druženega dogovora o upravljanju in gospodarjenju s sredstvi za kreditiranje graditve stanovanj (Ur. l. SRS št. 1/74 z dne 16. 1. 1974), Druženega dogovora o združevanju dela sredstev za stanovanjsko izgradnjo v občini Jesenice, odloka Skupščine občine Jesenice o obveznem združevanju dela sredstev za kreditiranje stanovanjske graditve (Uradni vestnik 26/72) in sklepa skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice

razpisuje izvršni odbor Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice

II. natečaj

za dodelitev posojil delavcem, ki kupujejo ali gradijo družinska stanovanja ali stanovanjske hiše

I. Namen posojila

1. Posojila so razpisana iz dela sredstev, ki jih združujejo organizacije združenega dela v LB, podružnica Kranj, poslovni enoti Jesenice.

Razpisana natečajna vsota znaša 1.200.000 din

2. Natečaja se lahko udeležijo delavci tistih organizacij združenega dela, ki združujejo del sredstev za stanovanjsko graditve po samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev ali odloku o obveznem združevanju dela sredstev za graditve stanovanj skupščine občine Jesenice (Ur. vestnik 26/72)

3. Če gradijo ali kupujejo družinsko stanovanje ali stanovanjsko hišo na območju občine Jesenice ter izpolnjujejo splošne in posebne razpisne pogoje.

II. Splošni razpisni pogoji

1. Prosilci lahko dobijo posojilo le za dograditev hiš, ki so že zgrajene do vključno 3. gradbene faze in bodo s posojilom usposobili hišo za vselitev najkasneje do 31. 12. 1975.

2. Znesek vseh posojil najetih za izgradnjo ali nakup stanovanja ali stanovanjske hiše ne sme presegati 200.000 din vključno s posojilom, ki bi bil dodeljen po tem natečaju.

3. Obrestna mera za posojilo je 3,5 %. Po preteku 10 let od pričetka odplačevanja posojila se obrestna mera za neodplačani del posojila poveča za 2 %.

4. Odplačilna doba je 20 let.

Posojilo lahko dobijo le kreditno sposobni prosilci.

III. Posebni razpisni pogoji

Posojilojemalci se zavežajo:

1. da bodo s prejetim posojilom usposobili objekt za vselitev do 31. 12. 1975 in predložili vselitveno dovoljenje, sicer se za čas prekoračitve zaračunajo 12 % obresti,

2. da bodo takoj po dograditvi izpraznili dosedanje najemno družbeno stanovanje (če tako stanovanje zasedajo) in se vselili v dograjeno stanovanjsko hišo.

Izvršni odbor si pridržuje pravico preveriti navedbe v prošnji prosilcev.

IV. Ostale določbe

1. Vlogo za posojilo je treba vložiti na predpisanih obrazcih v 30 dneh od dneva objave natečaja na naslov: Samoupravna stanovanjska skupnost občine Jesenice, C. maršala Tita 18.

K vlogi je treba predložiti še:

— overjen prepis ali fotokopijo gradbenega dovoljenja

— zemljiškoknjižni izpis

— potrdilo o višini povprečnih osebnih dohodkov za leto 1974 (administrativna prepoved)

Vsi dokumenti se morajo glasiti na ime prosilca ali zakonca. 2. Sklepe o odobritvi posojila ali zavrnitvi vloge bo izdal izvršni odbor Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice v 30 dneh po zaključnem natečaju.

3. Posojilne pogodbe bo sklepala LB, podružnica Kranj, poslovna enota Jesenice in zahtevala od posojilojemalcev zavarovanje kredita.

Vse informacije in potrebne obrazce daje Stanovanjsko podjetje Jesenice C. maršala Tita 18, vsako sredo od 12. do 16. ure.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Jesenice
Izvršni odbor

Tako ne bo šlo naprej

Ta hip bi se bilo nesmiselno pričevati, da nismo že dlje časa slišali nekakšno zamolklo, neobetajoče klotanje. Bila je le stvar srečnega ali manj srečnega naključja, kdaj in kje bo vzklopelo in se bo na površini prikazal mehurček ter se razpočil. Že lani ob koncu leta so imeli v nekaterih vodilnih industrijskih organizacijah težave, kako sestaviti ekonomičen gospodarski načrt za letos. Spominjam se, da so posebno predstavnik kranjske Save javno na seji kranjske občinske skupščine povedali, da pri upoštevanju vseh podatkov, trenutnih in pričakovanih gibanj ne morejo sestaviti pozitivnega poslovnega načrta.

Že pred tem je bilo slišati ocene, da investicije nazadujejo in da osebni dohodki v primerjavi z življenjskimi stroški kar neverjetno počasi naraščajo. Odločno je bilo takrat slišati tudi mnenje, da če ne drugače, bo treba osebne dohodke povečati v delu kranjskega gospodarstva (predvsem tam, kjer je največ zaposlenih) tudi na račun povečanja cen proizvodov.

Potem se je za nekaj časa vse skupaj nekako umirilo. Minulo poslovno leto se je izkazalo kot še dokaj učinkovito na vseh področjih. Po letošnjem prvem tromesečju smo bili kar nekako pomirjeni. Še pod vtisom črnih napovedi se nam 11 milijonov novih dinarjev izgub v kranjskem gospodarstvu ni zdelo ravno vznemirljivo. To tem bolj, ker so ocene in napovedi kazale, da bo ob polletju bolje. In res je bilo. 11-milijonska izguba se je zmanjšala le še na dva milijona novih dinarjev.

Res je, da štata potem sledila zaradi dopustov dva bolj »mrtva« proizvodna meseca, toda kaj več kot da se bo položaj po devetih mesecih tega leta morda malce poslabšal, na videz ni bilo pričakovati. Vendar med nekaterimi gospodarstveniki je bilo čutili nekakšno vznemirjenost. Imena nelikvidnost, stroški, obveznosti, podražitev so postajala vse glasnejša. In še preden smo se znebili prijetnega, brezskrbnega dopustniškega razpoloženja in se začeli privajati na normalni delovni tempo, je bilo konec septembra. Takrat pa se je prikazal mehurček in se razpočil. Kot da bi pozabili na tihe in tu in tam glasnejše ocene in napovedi iz bližnje in malce oddaljene preteklosti, nas je streslo: Kranjsko gospodarstvo je konec septembra izkazalo štirikrat (!) večjo izgubo kot jo je zabeležilo na koncu prvih treh mesecev letos. Nenadoma nas je prevzela razburjena streznitev, ki so jo nekateri skušali umiriti z drugo skrajnostjo: ne zganjati preplaha in tako napihovati drugega mehurčka. Posledice, če se bo razpočil še ta, bodo še veliko hujše.

Zdaj so prva razburjenja in razprave o nastalem položaju v ožjih odgovornih krogih že za nami. Oblikujejo se stališča, ocene, razmišlja se o možnostih, tehtajo se ukrepi. Pred široko, najširšo in odgovornejšo razpravo in oceno, ki bo zvenela v ponedeljek in torek na sejah zborov kranjske občinske skupščine, pa velja vseeno trezno ugotoviti: Tako ne bo šlo več naprej. To pa pomeni, da trenutna velika izguba, ki bi se ob malce drugačnem spletu okoliščin lahko pojavila tudi kje drugje, s številnimi splošnimi težavami ni naključna. Nanjo (na nekakšno zamolklo, neobetajoče klotanje) kot smo uvodoma zapisali, smo lahko računali. Vprašanje je bilo le, kje in kdaj. Takšna ugotovitev pa nam naj bi bila osnova za ocene in ukrepe v bližnji prihodnosti.

Poglejmo si zdaj z drugačne plati nastali položaj na koncu

devetih mesecev. Ze vse leto beležimo pri gospodarskih gibanjih v kranjski občini manjšo rast pri domala vseh ekonomskih kazalcih. Družbeni proizvod je padel od 35,5 odstotka v prvem četrtletju na 30,2 v tretjem. Vzrok za to je treba iskati v porastu izdatkov od 49,5 v prvem na 59,8 odstotka v tretjem četrtletju. Padel je tudi porast dohodka od 36,7 na 29,2 odstotka. Enako je z rastjo akumulacije (ostanek dohodka in amortizacija). Zmanjšala se je za polovico. Kot rečeno, je močno narasla izguba, predvsem v Iskri in Engineeringu.

Vse proizvodne organizacije je močno prizadela podražitev uvoznih reprodukcijskih materialov in surovin. Razlika med cenami izdelkov namenjenih za izvoz in za domači trg je bila vedno večja. Povečeval pa ga je še hitrejši porast stroškov materiala. Poleg zakonskih obveznosti so hitro rasle tudi pogodbenne. V primerjavi z lanskimi devetimi meseci so se letos do konca septembra zakonske obveznosti povečale za 107 odstotkov, pogodbenne pa za okroglo 41. Gospodarstvo se je v tem obdobju nenehno borilo proti rastoči nelikvidnosti in inflaciji z novim kratkoročnim zadolževanjem za obratna sredstva. Zanimiva je nadalje ugotovitev, da kranjske delovne organizacije kreditirajo druge zunaj občine (kupce) kar s 681 milijoni novih dinarjev. Res je sicer, da je tudi kranjsko gospodarstvo v primerjavi z lanskim tričetrtletjem obveznosti do dobaviteljev več kot podvojilo. Vendar se je razlika med terjatvami in obveznostmi vseeno povečala za 9,1 odstotka. Skratka, drugi kranjskemu gospodarstvu trenutno več dolgujejo kot znašajo enoletna vlaganja lastnih sredstev v osnovna in obratna sredstva.

Že nakaj let pa je enakomerna rast zaposlovanja v kranjski občini. V poprečju se je število zaposlenih povečalo nekaj nad 5 odstotkov. Med industrijskimi delovnimi organizacijami pa najbolj v Savi (8,3 %) in v Iskri (6,8 %). Poprečni čisti osebni dohodek na zaposlenega se je od januarja do septembra v primerjavi z lanskim letom povečal za 18,2 odstotka, življenjski stroški pa so narasli za 25,2 odstotka.

Tako zbrani podatki kažejo na zaostajanje za predvideno rastjo. Plan družbenega proizvoda je bil v devetih mesecih uresničen s 73,7 odstotka, dohodek z 72,6 in akumulativnost gospodarstva s 70,6 odstotka. To pa pomeni, da bi bilo treba v preostalih treh mesecih do konca leta, da bi izpolnili plan, precej zamujenega nadoknaditi.

Pred bližnjo sejo vseh zborov kranjske občinske skupščine je predsednik izvršnega sveta kranjske občinske skupščine na sestanku z vodilnimi predstavniki podjetij rekel, da je izvršni svet ugotovil, da so izgube nepričakovane. Za primerjavo omenimo, da je samo Iskra Elektromehanika Kranj na koncu devetih mesecev nenadoma izkazala štirikrat večjo izgubo kot jo je zabeležilo v tem obdobju celotno gozdno (!) gospodarstvo. (Iskra prek 40 milijonov novih dinarjev, ostale organizacije, ki so zabeležile izgubo, pa nekaj manj kot 10 milijonov novih dinarjev). Vendar pa je težko ugotoviti in trditi, da so izguba in težave v Iskri nepričakovane. Edepo od podatkov namreč govori, da je

kranjska Iskra morala v devetih mesecih zaradi prej omenjenih splošnih težav samo za obresti za kratkoročne kredite plačati 32 milijonov novih dinarjev. To pa je nekako toliko kot znaša enomesečni osebni dohodek zaposlenih v tej organizaciji.

Za Savo kot celotno organizacijo je treba povedati, da nima izgube. Izkazujeta jo le dve temeljni organizaciji združenega dela, in sicer obe skupaj nekaj nad 3 milijone novih dinarjev. Odgovorni predstavniki te organizacije pravijo, da so jih najbolj prizadele cene surovin in neuskajenost cen njihovih izdelkov. Povečali so jih lahko šele avgusta letos. Zdaj so se nekatere surovine malce pocenile in zato računajo, da bodo letošnje poslovno leto zaključili z okrog 30 milijoni novih dinarjev ostanka dohodka. Vseeno pa jih bo precej prizadela devalvacija, ki znaša pri njih okrog 12 odstotkov in se bo najbrž zaradi drsečega tečaja dinarja še povečala.

Trditev o nepričakovanih izgubah v tričetrtletju morda še najbolj velja za kranjski Engineering. Predstavniki podjetja je povedal, da je izkazana izguba (1,35 milijona novih dinarjev) zgolj naključna in (smešno) v veliki meri posledica računovodske napake.

Še posebej se velja zamisliti nad rastjo zaposlenosti v občini. Ugotovitev, da pretirano zaposlovanje škodi gospodarstvu in celotni občinski skupnosti, je več kot upravičena in točna. Vsak na novo zaposleni v kranjski občini namreč stane občinsko skupnost na leto okrog 50 starih milijonov. Glede tega bo res dobrodošla napovedana analiza in usmeritev za prihodnjih pet let, ki jo pravkar pripravljajo skupaj s še nekaterimi drugimi ukrepi.

Nedvomno bodo že pred bližnjimi sejami vseh zborov kranjske občinske skupščine v delovnih organizacijah pretresli poslovanje v letošnjih devetih mesecih. Tam, kjer so težave še posebno izrazite, bi veljalo to povedati tudi na skupščini in pojasniti, kakšne ukrepe nameravajo zavzeti. Najbrž bi bilo tam, kjer izgube niso naključne, treba čimprej izdelati sanacijski načrt. Že zdaj pa je skoraj zagotovo moč pričakovati, da bodo na sejah posameznih zborov skupščine sklenili, da morajo vse organizacije združenega dela in drugi v občini izdelati tako imenovane varčevalne programe.

Nazadnje velja povedati, da sta se zaradi izgube, ki se je pokazala v devetih mesecih v Iskri Elektromehaniki Kranj, že sestala delavski svet in politični aktiv podjetja. Sklenila sta, da bodo v vseh tvornah te organizacije skušali v prihodnje najprej uresničiti akumulativno in konjunkturno proizvodnjo in da bodo zaustavili zaposlovanje povsod, razen na najbolj potrebnih strokovnih delovnih mestih. Skušali bodo uskladiti prodajne cene s splošnim povečanjem cen materiala in gibanjem osebnih dohodkov. Z dodatnimi krediti in boljše izterjavo bodo skušali izboljšati likvidnost in zagotoviti potrebna obratna sredstva. Nadalje so sklenili, da je treba takoj pripraviti jasen program akcij za rešitev iz sedanjega stanja. Oceniti je treba investicijske programe in tekoče investicije, odnose s Iskro Commerce glede rabatov in provizij, razčistiti odnose s firmo v Belgiji in omejiti porabo stroškov, ki niso nujno potrebni. Zadnji sklep pa govori, da je treba povečati odgovornost vodilnih in vodstvenih delavcev oziroma vseh članov delovne skupnosti.

A. Zalar

Odbor za medsebojna razmerja v združenem delu Doma upokojujencev Kranj razglašala naslednja prosta delovna mesta:

1. tajnice — administratorke za nedoločen čas

Pogoj: srednja strokovna šola ekonomske ali administrativne smeri, znanje strojepisja, praksa že zelena;

2. medicinske sestre za nedoločen čas

Pogoj: srednja strokovna izobrazba, praksa za zelena;

3. delavke za nedoločen čas za delo v kuhinji — nekvalificirana delavka;

4. več negovalk-cev za določen čas od 1. decembra 1974 dalje — za delo z bolniki;

Za vsa prosta delovna mesta, ki so razpisana za nedoločen čas, traja poskusno delo tri mesece. Nastop dela po dogovoru. Razpis velja do zasedbe delovnih mest. Pismene prijave z opisom dosedanje zaposlitve sprejema uprava zavoda. O izidu razpisa bomo kandidate pismeno obvestili.

Kulturna skupnost Kranj, računovodska služba

razpisuje prosto delovno mesto:

finančnega knjigovodje

Pogoj:

za delovno mesto se zahteva srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri in vsaj pet let delovnih izkušenj v stroki.

Kandidati naj pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo Kulturni skupnosti Kranj, Tavčarjeva ul. 43, p. p. 40, najkasneje v 8 dneh od dneva objave.

gozdno gospodarstvo Bled

Odbor hranilno kreditne službe pri Gozdnem gospodarstvu Bled

razpisuje

kredite iz sredstev hranilnih vlog in iz sredstev skladov službe za preusmeritev in pospeševanje kmečkih gospodarstev z intenzivnejšo kmetijsko in gozdno proizvodnjo in dopolnilno dejavnost kot je kmečki turizem pod naslednjimi pogoji:

Kreditni iz omenjenih sredstev se dajejo za dobo, predvideno v sporazumu o obsegu, namenih in nekaterih pogojih kreditiranja naložb v kmetijsko in osnovno predelavo kmetijskih pridelkov v SR Sloveniji v letih 1974—1980 in po nižani obrestni meri na osnovi zakona o nadomestilu za del obresti.

Kreditni bodo na voljo za naslednje namene:

- hleve za krave in mlado živino ter pripadajoče naprave,
- plemenske živali,
- kmetijske stroje,
- ureditev stanovanjskih ali gospodarskih poslopjij; za potrebe kmečkega turizma.

Pogoji za pridobitev kreditov za preusmeritev in pospeševanje kmečkih gospodarstev so:

- da prošilec hrani sredstva izplačana za prodani les na ustrezni knjižici Ljubljanske banke, podružnica Kranj;
- da trajno gospodarsko sodeluje z Gozdnim gospodarstvom Bled in področno kmetijsko organizacijo;
- da je kreditno sposoben;
- da je preusmeritev kmečkega gospodarstva v skladu z ustreznim načrtom razvoja kmetijstva, gozdarstva in turizma.

Prednost pri kreditiranju bodo imeli kmetje-gozdni posestniki, ki se obvežejo, da bodo pokrili obveznosti kredita z lesom pri prodaji.

Višino lastne udeležbe h kreditom bo določil kreditni odbor v okviru citiranega sporazuma.

Vloge za kredite sprejema hranilno kreditna služba pri Gozdnem gospodarstvu Bled.

Rok vlaganja prošenj za dodelitev namenskih kreditov je do 31. decembra 1974.

Razpisna komisija Zavoda za pospeševanje in razvoj turizma Bled ponovno razpisuje prosto delovno mesto direktorja OZD

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima višjo strokovno izobrazbo in vsaj 5 let delovnih izkušenj v turistični dejavnosti ali
- da ima srednjo strokovno izobrazbo in vsaj 10 let delovnih izkušenj v turistični dejavnosti
- da ima ustrezne moralno-politične lastnosti
- da obvlada en tuj jezik (nemški ali angleški)

Pismene ponudbe z dokazom o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj je treba poslati razpisni komisiji pri Zavodu za pospeševanje in razvoj turizma Bled. Rok prijave je 15 dni po objavi.

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja podjetja Brivsko frizerskega salona Kranj razpisuje po 73. členu statuta podjetja delovno mesto

direktorja samostojne samoupravne organizacije združenega dela Brivsko frizerskega salona Kranj

Kandidat za navedeno delovno mesto mora poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da ima višjo šolsko izobrazbo z najmanj 3-letno prakso na odgovornem delovnem mestu;
2. da ima srednjo šolsko izobrazbo z najmanj 5-letno prakso na odgovornem delovnem mestu;
3. da je visoko kvalificiran delavec brivsko-frizerske stroke z najmanj 6-letno prakso na odgovornem delovnem mestu;
4. da je kvalificiran delavec brivsko-frizerske stroke z najmanj 10-letno prakso na odgovornem delovnem mestu.

Kandidati morajo pismeno vlogo z dokazili o izpolnjevanju pogojev in z opisom dosedanjega dela poslati v 15 dneh komisiji za razpis pri Brivsko frizerskem salonu Kranj.

Posebna osnovna šola Kranj razpisuje prosti delovni mesti:

1. psihologa pedagoga

za določen čas do 31. avgusta 1975

Pogoj: dokončana visoka šola. Poskusno delo 2 meseca.

2. predelavca v oddelku za delovno usposabljanje za nedoločen čas

Pogoj: srednja šola. Smisel za delo z duševno prizadetimi mladostniki. Poskusno delo 2 meseca.

Nastop dela takoj.

Glasbeni pouk na Jesenicah

Večji vpis na Glasbeno šolo kot so zmogljivosti —
 Oddelki pri posameznih osnovnih šolah v občini
 — Novi prostori in oprema

V letošnjem šolskem letu se je na Glasbeno šolo na Jesenicah vpisalo nekaj več učencev kot prejšnje leto, tako da na šoli sedaj poučujejo 225 učencev. Od tega jih vzgajajo pri osnovni šoli v Zirovnici 15, pri osnovni šoli v Kranjski gori 20 in pri osnovni šoli v Mojstrani 16. Ti oddelki, ki so jih pri osnovnih šolah ustanovili že pred nekaj leti, uspešno delujejo, vključevali pa bi lahko še več mladih, ko bi pri Glasbeni šoli imeli več strokovnega kadra. Enako velja tudi za vpis na Glasbeno šolo na Jesenicah, kjer bi po prijavah lahko sprejeli znatno več učencev, a jim primanjkuje glasbenih pedagogov.

oddelek za pouk o glasbi ter v oddelek predšolskih otrok so letos vpisali skupaj 80 učencev. Šest se jih je odločilo za klavir, prav toliko za harmoniko, pet za violino, eden za čelo, devet za flavto, pet za klarinet, eden za trobento in sedem za kitaro, k pouku o glasbi se je prijavilo 24 otrok, ostali pa sodelujejo v oddelku za predšolske otroke. Glasbena šola je prav zaradi programa oddelka predšolskih otrok uvedla seminarje za učitelje na osnovnih šolah. Na teh seminarjih, ki so zelo lepo uspeli, so se pogovarjali o programu dela z najmlajšimi.

Letos prvič na Glasbeni šoli ugotavljajo, da imajo znatno več učencev v višjih razredih Glasbene šole,

se pravi, da mladi ne lenarijo in se zavzeto prepuščajo pouku. Pedagogi so se namreč odločili, da odslovijo vse tiste, ki za pouk ne kažejo zanimanja in interesa in s tako prakso nameravajo tudi v prihodnje nadaljevati.

Resnost pri glasbenem pouku se kaže tudi v številnih majhnih ansamblih in orkestrih, ki delujejo na Glasbeni šoli. Zdaj imajo gimnazijski zbor, centralni zbor osnovnih šol, harmonikarski orkester ter godalno skupino. Prav godalna skupina je že tako številna in dobra, da bodo že prihodnje leto lahko ustanovili godalni orkester.

Letos so Glasbeno šolo tudi nekoliko obnovili, preuredili, tako da so dobili tri nove učilnice ter nabavili dva nova klavirja. Prostori so lepši in bolj funkcionalni, tako da delo lahko nemoteno poteka. Edina skrb so še vedno kadri, saj bi takoj zaposlili še tri predavatelje. Oddelki za ritmiko in balet, za katerega se je prijavilo kar 87 kandidatov, ni mogel začeti delati, ker nimajo mentorja.

V galeriji Prešernove hiše v Kranju so prejšnji torek, 26. novembra, zvečer odprli razstavo portretov slovenskih pesnikov in pisateljev. Zbirka 36 podob, ki pa predstavljajo le majhen del avtorjevega opusa, je delo slikarja in grafika Božidarja Jakca. Nastajala je skozi več kot pet desetletij in pomeni uresničenje zavestnega umetnikovega sklepa, da se ne sme ponoviti »primer Prešerena«, ko spričo različnih okoliščin ni ohranjena niti ena avtentična slika poeta-velikana. Ogled razstave — njeni otvoritvi je prisostvoval tudi sam Jakac (na fotografiji) — bo mogoč do 8. januarja prihodnje leto. (-ig) — Foto: F. Perdan

Na podlagi zakona o programiranju in financiranju graditve stanovanj (Ur. list SRS št. 5-11/1972 z dne 9. 2. 1972), Družbenega dogovora o upravljanju in gospodarjenju s sredstvi za kreditiranje graditve stanovanj (Ur. list SRS št. 1/74 z dne 16. 1. 1974), Družbenega dogovora o združevanju dela sredstev za stanovanjsko izgradnjo v občini Jesenice, Odloka Skupščine občine Jesenice o obveznem združevanju dela sredstev za kreditiranje stanovanjske graditve (U. v. 26/72) in sklepa skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice r a z p i s u j e izvršni odbor Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice (v nadaljevanju besedila: skupnost)

III. natečaj za dodelitev posojil za nakup ali graditev najemnih stanovanj v občini Jesenice

Posojila za nakup ali graditev najemnih stanovanj za delavce, ki nimajo stanovanj ali imajo neustrezna stanovanja, lahko najamejo: temeljne organizacije združenega dela, organizacije združenega dela, ki niso organizirane kot TOZD, društva, državni organi in druge družbeno pravne osebe (v nadaljevanju besedila: organizacije), ki združujejo sredstva za stanovanjsko graditev pri LB podružnici-Kranj, enoti Jesenice po družbenem dogovoru o združevanju dela sredstev za stanovanjsko izgradnjo v občini Jesenice in po odloku o obveznem združevanju dela sredstev za kreditiranje stanovanjske graditve v občini Jesenice (U. v. 26/72).

Razpisana natečajna vsota znaša
 10,800.000 din

V natečaju za dodelitev posojila za nakup ali graditev najemnih stanovanj lahko sodelujejo organizacije, ki bodo pridobile ali zgradile stanovanja sposobna za vselitev najkasneje do 1. 6. 1976 in se gradijo v organizirani stanovanjski graditvi v občini Jesenice.

Pogoji, katere morajo izpolnjevati organizacije, ki sodelujejo v natečaju so:

1. da so stanovanja v mejah stanovanjskega standarda, ki ga določa odlok o stanovanjskih standardih skupščine občine Jesenice (U. v. 22/73),

2. da je gradnja ali nakup stanovanj določena s programom stanovanjske graditve v organizaciji, program pa sprejet na samoupravnih organih organizacije,

3. da organizacija prispeva lastno udeležbo sredstev pri nakupu ali gradnji v višini:

- organizacije, ki so imele v letu 1973 povprečje osebnih dohodkov do višine povprečja osebnega dohodka v SRS 20 %,
- organizacije, ki so imele v letu 1973 višje osebne dohodke kot je povprečje osebnih dohodkov v SRS 30 %.

Za lastno udeležbo sredstev organizacije se štejejo tudi posojila banke, ki jih organizacija pridobi z vezavo lastnih sredstev,

4. da je organizacija kreditno sposobna.

Prednost pri dodelitvi posojila imajo organizacije, ki imajo najvišji % delavcev na stalez zaposlenih brez stanovanj ali za bivanje neprimernih stanovanj in nudijo višjo lastno udeležbo.

Poleg dokazil o izpolnjevanju pogojev od točke 1 do 4 morajo organizacije priložiti k vlogi za posojilo še:

— izjavo, da združujejo sredstva po citiranem družbenem dogovoru ali odloku skupščine občine Jesenice in koliko sredstev so združile,

— izjavo, koliko najemnih stanovanj želi kupiti ali izgraditi organizacija s tem posojilom in lastnimi sredstvi,

— izjavo o številu zaposlenih delavcev v organizaciji,

— izjavo o številu delavcev, ki nimajo stanovanj ali imajo za bivanje neprimerna stanovanja in prosijo za rešitev stanovanjskega problema v organizaciji,

— izjavo o povprečnem osebnem dohodku v organizaciji za leto 1973,

— izjavo, koliko sredstev bo v organizaciji zbranih do konca leta 1975 za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev,

— sklep pristojnega samoupravnega organa o najemu posojila, zagotovitvi sredstev za odplačevanje posojila in sklep o višini in zagotovitvi sredstev lastne udeležbe, če se lastna udeležba daje iz posojil banke, se to dokaže s potrdilom banke,

— sklep o nakupu ali graditvi stanovanj ali prepis kupo-prodajne pogodbe.

Vse izjave kot dokazila (razen pod točko 1., 2., 3. in 4.) se dajejo na obrazcih, ki jih izda izvršni odbor.

Izvršni odbor si pridržuje pravico zahtevati še dodatna dokazila, če bi pri njegovih odločitvah bilo to potrebno.

Odplačilna doba za posojila bo določena po kreditni sposobnosti organizacije, vendar ne more biti krajša kot 12 in ne daljša kot 20 let.

Obrestna mera za posojilo je 3 % letno.

Sklepe o odobritvi posojila ali zavrnitvi vloge bo izdal izvršni odbor samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice v 30 dneh po zaključnem natečaju. Posojilne pogodbe bo sklepala LB podružnica Kranj, enota Jesenice in zahtevala od posojiljemalcev zavarovanje za najeta posojila.

Vloga za posojilo je treba vložiti v 30 dneh od dneva objave tega natečaja, sicer ne bodo upoštewane. Vloge sprejema izvršni odbor in jih je treba dostaviti na naslov: Samoupravna stanovanjska skupnost občine Jesenice, Cesta maršala Tita 18.

Vse informacije in potrebne obrazce daje Stanovanjsko podjetje Jesenice, C. maršala Tita 18, vsako sredo od 12. do 16. ure.

Samoupravna stanovanjska
 skupnost občine Jesenice
 Izvršni odbor

Osnovna šola
 A. T. Linharta
 Radovljica
 Razpisna komisija
 razpisuje prosto
 delovno mesto

UČITELJA
 RAZREDNEGA POUKA
 za določen čas.

Pogoj: PU ali U.
 Nastop službe s 1. januarjem 1975.

Prosto delovno mesto
 KUCHARICE
 za določen čas

Nastop službe 23. decembra 1974.

Prošnje sprejema tajništvo šole 15 dni po objavi razpisa.

Vroča kri iz Naklega

V okviru nakelskega tedna kul'ture je bila prvi dan na sporedu Vroča kri Johna Patricka, igra, ki na videz deluje zelo komedijsko, a je v bistvu

tekst z izrazito protivno tematiko, ob tem pa se poslužuje v besedilu tako imenovanih življenjskih resnic, da bi se potem v dramski napetosti komedijanstvo in obojejaški humor vojakov-bolnikov razvil v konflikt prijateljstva, človekove nemoči, tedaj vrednot, ki so še kako pomembne, potrebne v našem vsakdanjiku, a konec koncev nič izjemnega, nič takega, da bi igra na gledalca miselno, sociološko, ali politično vplivala kaj bolj kot prijetno in samoumevno.

Pravzaprav je srž igre le zgodba in tu pa tam duhoviti dialogi, od interpretov pa je potem odvisno, ali naredijo igro kot besedilo verjetno. V oddelku vojaške bolnišnice je tudi škotski vojak Lachie (Miha Štefe), ki je zapisan smrti, vendar tega sam ne ve, vedo pa njegovi sobolniki: Yank (Jože Mohorič), American, Avstralec Digger (Janez Marinšek), Novozelanec Kiwi (Peter Komovec), Anglež Tommy (Sašo Gantar) ter vojak iz afriških kolonij, ki pravzaprav z njimi sploh ni mogel govoriti, a je pravilno le slutil nastalo situacijo v sobi. Vloga, ki je s svojo nepozornostjo zaradi odlične interpretacije Darka Studena, vendarle ves čas opozarjala nase, je prav zagledelj potrebno pohvaliti. Prav tako sta bili zelo dobri kreaciji Mohoriča in Štefeta, nastopila pa so še Helena Novakova kot medicinska sestra, Janez Ažman kot polkovnik ter kot bolniški strežnik Pavel Mrčun. Če je zapisano, da so Štefe, Mohorič in Studen kvalitativno izpadali, pa tega seveda ne smemo razumeti kot kvalitativno neenakost ansambla v celoti, le da nekateri niso morda povsem razumljivi, ali pa niso mogli povsem doumeti posameznih karakternih značilnosti narodov, ki so jih predstavljali.

Režiser in scenograf Tone Dolinar, ki je sicer član Prešernovega gledališča, je imel težavno delo že zaradi neizkušenosti in mladosti igralcev nakelskega KUD. Znal pa je ustvariti predstavo, ki je za podelski oder, kar nakelski v resnici vendarle je, presenetljivo uigrana, obdržala je pristrčnost tekstovne podloge, bila je dramaturško razgibana, bila pa je postavljena tudi tako, da bi ugajala. In je v resnici ugajala. Najbolj je Vroča kri pomembna seveda za Naklo, kakšnih širših pretenzij pa predstava niti ne more imeti, če upoštevamo, da jih niti tekst nima, da je vrednost, ki je vrednost že v tem, da so vsi skupaj ustvarili igro po utečenih modelih, pa hkrati za svoje razmere tudi zelo dobro.

Naslednjega dne je bil literarni večer nakelskih literatov. Pesmi Janeza Moharja, Mihe Štefeta in Janeza Bartola so brali J. Marinšek, J. Mohorič, S. Gantar, H. Novakova, Bojan Šterin Magda Veternik.

J. P.

Slovenske železarnе

TOVARNA VERIG
 LESCE - JUGOSLAVIJA

razglašja prosto delovno mesto
 vodje kadrovskega oddelka

Poleg splošnih pogojev se za omenjeno delovno mesto zahtevajo še naslednji pogoji:

1. višja ali visoka šola naslednjih smeri:
 - industrijska psihologija
 - kadrovska šola
 - šola za socialne delavce
2. 4 leta delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih
3. moralno politične kvalitete kandidata.

Prednost imajo kandidati, ki so bili zaposleni v sorodnih delovnih organizacijah.

Kandidati naj oddajo prijave na naslov Tovarna verig Lesce — kadrovski oddelek, najkasneje do 10. decembra.

»Nase gore« sta organizatorja Gorenski muzej in Flaninsko društvo Kranj dala naslov likovni razstavi, ki so jo v torek, 26. novembra, odprli v galeriji kranjske Mestne hiše. Posvečena je historičnemu pregledu upodabljanja slovenskega gorskega sveta od začetka 19. stoletja do danes. Prikazana zbirka obsega trideset platen prav toliko avtorjev, med katerimi najdemo mnoga znana slikarska imena kot so Bernhard, Koželj, Grohar, Jama, Pavlovec, Večel, M. Gaspari, Malež, Zavrnikar, Jakac, Koporc, Subic, Plestnjakova, Tomazin, Lepat itd. Razstava (ob otvoritvi je koncertna poslovalnica Kranj v renesančni dvorani Mestne hiše priredila za obiskovalce samostojni nastop Koroškega akademškega okteta) bo odprta do 8. januarja prihodnje leto. (- or) — Foto: F. Perdan

**NA MEDNARODNEM KNJIŽ-
NEM SEJMU V BEOGRADU
NAGRAJENA KNJIŽNA
ZBIRKA**

amfora

Izšle so prve tri knjige:

Ivo Zorman: **Sončnica navadna**
privlačen roman iz slovenskega sodobnega življenja
320 strani, pl. 150 din

Hermann Kesten: **Mož šestdesetih let**
zadnji roman tudi pri nas znanega nemškega pripovednika Kestena:
„Mojstrovina duhovitosti, psiholoških tančin in ironije“.
212 strani, pl. 140 din

Stanislaw Dygat: **Slovo**
pomembno delo iz sodobne poljske literature: „Roman, ki sodi med najlepše
ljubezenske zgodbe v poljski književnosti“.
192 strani, pl. 135 din

Ostale tri knjige iz zbirke „Amfora“ (trilogija slovitega francoskega pisatelja
Julesa Romainsa „Nenavadna ženska – Preiskava – Spomini nenavadne
ženske“) so v tisku.

Razkošno opremljene darilne knjige dobite v vseh knjigarnah, naročila pa
sprejema uprava založbe

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
Mestni trg 26. Ljubljana

**Bogata jesen Dagmar
in Beti Novaček**

Skoraj vsak dan grem mimo hiše pri vodovodnem stolpu v Kranju. Velik vrt jo obkroža. Nekaj visokih dreves raste na njem, okrasno grmičevje ob ograji in poleti veliko cvetja. Pred nekaj dnevi sem si ogledala tudi notranjost. Pravi muzej zanimivosti, primerkov ljudske umetnosti iz raznih dežel. Bila sem v gosteh pri sestrah Dagmar Novaček in Beti Novaček-Volenec.

»Živeli sva v več državah in veliko sva potovali,« pravita kljub visokim letom še vedno izredno živahni in prijetni sogovornici — Dagmar je poleti praznovala 78. rojstni dan, Beti pa je štiri leta starejša — »pa se je nabralo kup zanimivosti. Po rodu sva Čehinji, rojeni pa sva bili v Tokaju na Madžarskem. Od tam smo se preselili v Transilvanijo v Romunijo, potem smo nekaj let živeli v Pragi in 1912. leta nas je pot zanesla v Vojvodino. V Novem Vrbasu je oče vodil gradnjo sladkorne tovarne in kasneje postal ravnatelj. V družini je bilo veliko otrok in vsi razen naju so študirali. Da ne bi bili prikrajšani, nama je oče v Kranju, sem smo hodili na počitnice, sezidal hišo.«

»Kdo vas je navdušil za zbiranje ljudskega blaga?«

»Živeli smo med Čehi, Slovaki, Nemci, Romuni, Madžari in Srbi. Otroci smo se naučili njihovih jezikov in tudi spoznali njihove običaje. Mama pa je zelo rada zbirala narodne noše in je navdušila tudi otroke. V najini zbirki je še precej njenih predmetov.«

Pokazali sta zbirko pisanic, ki jih je mami podaril duhovnik s češke meje. Približno 30 jih je iz prav toliko vasi. Vsaka ima drugačen vzorec. Delale so jih ženske, ki niso mogle več na polje.

Beti zbira čipke, zlasti tiste, ki so značilne za narodne noše posameznih narodov. V njeni zbirki so vezene, klekljane in kvačkane čipke s Slovaškega, Češkega, iz Romunije, Francije, Danske in od drugod. Med najlepše v njeni zbirki sodi čipka s Češke, ki so jo pred sto in več leti po poroki pripeli nevesti v lase in jo s tem uvrstili med žene.

Zatem si ogledujemo še druge zanimivosti. Uro iz kovanega srebra, ki jo je očetu podaril bolgarski poslanik. Nosili so jo turški paše in je pričala o njihovem bogastvu. Čim bolj bogat je bil njen lastnik, tem več ohlaj je imela. Prstan za strup, ki je bil prav tako last turškega velikaša. Največja sramota, ki se jim je lahko pripetila, je bilo ujetništvo. Zato so na bojne pohode odhajali s prstanom, v katerem je bil strup. V zbirki so uhani v obliki makovih glav, ki so jih turške lepoticice nosile na ferdži. Izredno dragoceni so predmeti iz avarskih časov. Vrč, nakit in igle so našli, ko so kopali temelje za tovarno.

Njuno jedilnico bi si z užitkom ogledal tudi zelo zahteven ljubitelj starin. Težko rezljano pohištvo dopolnjuje zbirka krožnikov iz različnega porcelana in iz raznih koncev zemeljske krogle. Med njimi so ročno izdelani krožniki iz ljubljanskega porcelana, ki delajo družbo krožnikom s Kitajske, z Japonske, Danske, s Češke in iz Nemčije. Ogleda je vredna tudi zbirka čaš in med njimi pristni ruski samovar.

»Tistega v jedilnici imava 'kar tako',« pravita Dagmar in Beti in pokazeta še večjega, ki stoji v pred-sobi. »Na tega še vsak dan skuha čaj. Več kot sto let je že star. Oče ga je prinesel iz Rusije.«

V šali povesta, da so nečaki, navdušeni nad njunimi čaji, Beti poimenovali za samovarčica (to je fant, ki streže samovarju in skrbi, da je voda v njem vedno vroča), Dagmar, ki čaje pripravlja, pa za tealoga.

Poleg samovarja je v pred-sobi tudi zbirka predmetov iz Kameruna. Maske, med njimi podoba nemškega vojaka, slamniki in zdravilno palico iz ebenovine, so izdelali domorodci. Novačkovim pa so jih podarili Nemci, ki so pribežali iz te afriške dežele.

In za nameček še dragocena zbirka Dagmar Novačkove — zbirka ekslibrisov. Drobne grafične umetnosti, ki prenaša izročilo umetnika lastniku knjige, nakazuje vsebino, pripoveduje o odnosu avtorja sličice do avtorja knjige.

»Pred več kot petdesetimi leti sem dobila v dar knjigo z ekslibrisom. Takoj sem se navdušila za zbiranje. Najprej sem zbirala le ekslibrise z mojim imenom, kasneje pa tudi druge. Seznanila sem se z umetniki iz raznih dežel in se včlanila v mednarodna društva ekslibristov. Od leta 1966 dalje sem se udeležila tudi vseh ekslibris kongresov. Zadnji je bil poletj na Bledu. Mladi kolegi so me imenovali kar tetka Dagmar. Tako so naslovlili tudi ekslibris, ki so mi jih podarili.«

»Koliko ekslibrisov že imate?«

»Približno 30.000. Nekaj več kot 80 imam družinskih. Posvetili so mi jih ruski, nemški, danski in madžarski umetniki.«

Poleg ekslibrisov Dagmar zbira tudi jugoslovanske pravljice, ki so prevedene v tuje jezike. Pred kratkim je dobila izbor najlepših pravljic prevedenih v estonski jezik. V njeni knjižnici je nekaj sto del, precej pa jih je podarila narodno univerzitetni knjižnici v Ljubljani.

»S čim se še ukvarjate?«

»Že v Vojvodini in kasneje tudi v Kranju sva se veliko ukvarjali z umetno obrtjo. Delali sva za Dom in tudi za druge naročnike in se tako preživljali. Po vojni pa sva se zaposlili v naravoslovnem muzeju. Pripravljali sva »naravna okolja« za ptiče in druge drobne živali, gnezda, pajčevine in podobno. S tem delom sva si tudi zaslužili pokojnino. Sedaj, ko sva v pokoju, sva se lahko posvetili svojim konjičkom.«

Beti pove, da ji je v največje veselje delo na vrtu in skrb za zelenje v hiši. Dagmar se je posvetila zbiranju ekslibrisov in dopisovanju. Trenutno mora odgovoriti na 25 pisem, in to v več jezikih. Redno si ogledata tudi razstave v kranjskem muzeju, hodita na koncerte in v gledališče.

L. Bogataj

Nevarne postrvi

buje meso rib, ujetih blizu Goričan, kjer tovarna papirja in celuloze spušča v reko večino svojih odpadkov in polagoma spreminja strugo v mrtev kanal. Podjetji Color in Donit iz Medvode seveda nista nič boljša, medtem ko o okuženosti Save sploh ne kaže izgubljeni besed; izpraznitev

akumulacijskega jezera hidroelektrarne Moste je razen popolnega pomora rib na odseku Zirovnica—Zbilje za neugotovljivo dolgo razdobje porušila občutljivo ekološko ravnotežje v koritu. Resnične škode zato še lep čas ne bo mogoče natančno določiti. I. G.

Tale posnetek je sicer nastal pred skoraj petimi meseci, vendar ni prav nič izgubil na aktualnosti. Gre namreč za pogin rib v Sori, sredi julija letos. Dva dni po žalostnem dogodku so člani ribiške družine samo v gornjem toku reke, med Področtom in Zalim logom, potegnili iz vode prek 6000 srebrenkastih trupel. No, kljub preiskavi še danes ni znano, kaj je povzročilo pokol. So morda krive strupene primesi, o kakršnih poročamo v povzetku ugotovitev znanstvene ekipe inštituta Jožef Stefan? Kakorkoli že, javnost ima pravico zvedeti resnico, saj menda ni pa sredi vojaška skrivnost. Ali pa?

Skupina strokovnjakov inštituta Jožef Stefan iz Ljubljane je v preteklih mesecih načrtno preučevala stopnjo onesnaženosti slovenskih voda, zlasti kar zadeva navzočnost težkih kovin v njih. Ugotovitve znanstvenikov so izjemno zanimive in posredno razkrivajo glavne povzročitelje stanja, ki že zdaj terja nagle in učinkovite zaščitne ukrepe.

V internem časopisu »Novice« avtor P. Stegar poroča, da je bila akcija usmerjena predvsem v meritve nakopičenosti strupenih snovi v tkivu rib, kopenskih živali in (ponekod) ljudi, živečih vzdolž porečja Soče, Idrijce, Bače, Sore in Save. Poleg gibanja živega srebra so na idrijskem območju zasledovali še kroženje bakra, cinka, mangana in arzena. Rezultat je potrdil domneve kemikov, ki sumijo, da se v Idrijci anorganski Hg spreminja v izredno nevarni metilni Hg. Količina slednjega dosega najvišjo vrednost ob izlivu v Sočo. Množina živega srebra v mišicah rib tri- do štirikrat presega zgoraj dovoljeno mero, določeno z zakonskimi predpisi.

Obenem so v vzorcih človeških in živalskih organov zasledili zelo visoke doze selena. To za cink, mangan in arzen, ki ostajajo v mejah dovoljenega, sicer ne velja, pač pa je pri posameznih vrstah rib, posebno pri postrvih, laboratorijska analiza pokazala močno prisotnost bakra v telesu. Baker in drugi elementi so za uspešen razvoj mišic resda nepogrešljivi, vendar le pod pogojem, da ne presežejo normalnih koncentracij; kadar jih je preveč, namreč delujejo toksično. Toksično delujejo tudi na podvodno floro ter seveda na človeka, v katerega pridejo hkrati z zaužitimi ribami.

Podobno sliko kot v Idrijci so navrgle raziskave favne v spodnjem toku Sore (od Škofje Loke navzdol) in Save. Ogromno živega srebra vse-

Če zboli otrok zaposlene matere

Bolezen otroka je za mater vsekar zelo vznemirljiv dogodek. Razen skrbi, kako se bo bolezen razvijala, ali je lažja ali težja, pa čaka mater navadno še večurno čakanje v čakalnici otroškega dispanzerja in kasneje še pot in običajno tudi čakanje v ambulanti splošnega zdravnika, ki odloči o bolniškem staležu za nego otroka. Posebno malo je zavirljiv položaj zaposlene matere, ki ji zboli otrok. Na tem mestu ne bi opozarjali na to, da vse preveč mater izkoristi polovico ali še več letnega dopusta za nego otroka med boleznijo, ker se sicer preveč pozna bolniški stalež pri mesečnem obračunu. V posebno težkem položaju so matere samohranilke, kadar jim zbole otroci. Da je takrat treba do otroškega zdravnika, je samo po sebi razumljivo. Pediatr bo potem presodil, ali otrok potrebuje materino nego ali ne in bo napisal priporočilo, da splošni zdravnik odredi materi bolniški stalež.

Zdaj pa neredko nastopi za mater zadrega. Naj svojega otroka pelje domov in se kasneje ali najkasneje čez 24 ur oglasi pri splošnem zdravniku, da uredi glede staleža? Seveda mora za čas, ko ureja svoj bolniški stalež, poskrbeti za varstvo otroka. Zgodi pa se, da se napoti kar z bolnim otrokom v čakalnico splošne ambulante, da odda listek s priporočilom za stalež, kar je lahko hitro opravljeno ali pa je treba tudi tu počakati. Čez nekaj dni se lahko procedura ponovi, če je treba bolniški stalež podaljšati.

Ze marsikomu je prišlo na misel, da bi bilo prav ta postopek poenostaviti, namreč pot od specialista, v tem primeru je to pediatr, pa do splošnega zdravnika, ki edini lahko po statutu skupnosti zdravstvenega zavarovanja odreja bolniški stalež. S čakanjem v ambulantah namreč mati izgublja čas, ki ji pravzaprav že pripada za nego bolnega otroka. V čakalnici otroškega dispanzerja v

Kranju smo povprašali tri matere, kako to urejajo, kadar jim zboli otrok.

Anica P., mati treh otrok iz Kranja: »Delam v Tekstilnem centru in kadar otroci zbolijo, moram seveda ostati doma. Seveda potem peljem otroka domov in bolniški stalež urejam naslednji dan pri svojem zdravniku. To gre še kar hitro, listek oddam sestri, ki sama uredi glede staleža. Ta čas pa varuje otroke mož. No, včasih moram v čakalnici tudi čakati. Do splošnega zdravnika pa grem seveda le takrat, kadar ima ordinacijo popoldne, ko je doma tudi mož, dopoldne tega ne morem. Vesela bi bila, če mi ne bi bilo treba čakati ne v eni niti v drugi čakalnici, še bolj pa bi bilo, če bi matere lahko dobile bolniški stalež, ne da bi jim bilo treba še posebej hoditi k splošnemu zdravniku.«

Olga S. je samohranilka, stanuje v Stražišču: »Zaposlena sem v Iskri, v tovarni na Laborah. Kadar je moj otrok bolan in moram v stalež, je moja prva skrb, da takoj uredim vse potrebno v tovarni pri obratnem zdravniku. Najbolje je, če se pred sešto uro zjutraj povem nadrejenemu v tovarni, da imam bolniško in včasih mi tudi mojster, ko mu dam listek s priporočilom zdravnika, uredi pri našem obratnem zdravniku. Navadno pa takoj zjutraj uredim v obratni ambulanti. Tisto uro je otrok sicer sam doma, če bolezen ni tako huda, sicer pa moram iskati varstvo pri sosedih. Seveda bi bilo za matere veliko lažje, če bi ambulate glede staleža same urejale med seboj s pošto ali kako drugače, tega ne vem natančno.«

Marija Z., mati dveh otrok iz Kranja: »Delam v Savi in kadar moram zaradi boleznih otrok v bolniški stalež, mi to ureja mož. Enostavno listek s priporočilom pediatra za stalež odda v naši obratni ambulanti, jaz pa se na delovnem mestu po te-

lefonu opravičim, tako da posebnih težav nimam.«

O tem smo se pogovarjali tudi z **dr. Mileno Zavrnikovo** v Otroškem dispanzerju v Kranju: »Res, da nalaga urejanje staleža zaposlenim materam z bolnimi otroki še dodatno pot, in sicer od nas pa do splošnega zdravnika v zdravstvenem domu ali v obratni ambulanti. Dokler ne bodo imele vsaj večje delovne organizacije zaposlene otroške negovalke, ki lahko medtem ko je mati v službi, skrbi za njenega bolnega otroka, toliko časa bodo potem matere imele probleme. Na žalost imamo v Kranju le v tovarni Tekstilindus v okviru njihove obratne ambulante otroško negovalko, druge je nimajo. Občutek imam, da matere veliko izostajajo zaradi bolnih otrok, varuši na domu je malo, v vrtec pa je treba peljati le popolnoma zdravega otroka. Praktično ni matere, ki ne bi odšla iz otroškega dispanzerja z listkom za bolniški stalež. Tega seveda ureja le splošni zdravnik, ki pozna družino, mi tega ne poznamo. Seveda se dogaja, da je potem treba čakati še, da mati uredi bolniški stalež. Vendar pa menim, da bi bila pismena pot, ko bi naša administracija pošiljala listke splošnim in obratnim ambulantam, še daljša kot pa je sedanja, ki jo opravi mati. Preteklo bi več kot 24 ur preden bi obratni zdravnik lahko ugotovil, ta dan pa je toliko in toliko delavcev v bolniškem staležu, podatki o staležu delavcev pa so za vsako tovarno izredno pomembni. Rešitev vidim le v drugačni organiziranosti dela v splošnih ambulantah. Zdravniki bi morali določiti čas, ko urejajo le stalež in v tistem času ne bi sprejemali drugih bolnikov. Tako bi se izognili nepotrebnemu čakanju v čakalnicah s takimi zadevami kot so urejanje staleža. Tako bi materam lahko prihranili marsikatero uro.«

L. M.

Črtomir Zorec:

N'mav čriez izaro, n'mav čriez gmajnico...

(Pogovori o koroških krajih in ljudeh)

(46. zapis)

V prejšnjem zapisu sem omenil Ungnadovo gorečnost za izdajanje slovenskih in hrvaških svetopisemskih knjig v protestantskem duhu. V tem ga je močno podprl tudi naš Trubar. Saj je zapisal v uvodu Drugega dela svojega Novega testamenta (1559), da Turki, kot sosedje, razumejo slovenski in hrvaški. In da bi »na ta način (da bi jim dali knjige v razumljivem jeziku) prej dosegli mir z mohamedani kakor s sulicami in puškami.«

Pobožni Ivan Ungnad je verjel, da bi z razsvetlitvijo nevernikov dosegl tudi spravo z Bogom — saj so Turki veljali za božjo kazen ali za šibo božjo. Takšno spravo pa je mogoče doseči samo z vrnitvijo k čistemu evangeliju, kot so ga razlagali protestantje. To pa je bilo tudi vse bistvo nove »krive vere«.

A naj je bilo tako ali drugače, prav protestantska doba nam je dala prve slovenske tiskane knjige. Letnica 1550 je za našo književnost nad vse pomembna — tega leta je izšel Trubarjev Katekizem v slovenskem jeziku.

NAŠ POPOTNI NAČRT

Ker me je že prenekateri bralec teh zapisov povprašal, kje vse po Koroškem še mislim vandrati, povem: zdaj je na vrsti vzhodna Podjuna tam okrog Globasnice in Pliberka (tu bo stekla beseda o ljudskem pevcu Lesičjaku in pesnici Milki Hartmanovi), potem se bomo povzpeli na Svinško planino (Djekše, Kneža, Krčanje), odtod se bomo spustili k Velikovu in vsem pred Celovcem. Seveda bomo šli še h Gospe sveti, četudi je tam slovenska beseda že utihnula. A prav tu se bomo mogli razgovoriti o koroški zgodovini. Nato bo na vrsti gričevje okrog Blatograda (Moosburg) in Drabosnjakovih Kostanj (tu je doma sodobni koroški pesnik Andrej Kokot). Treba bo obiskati tudi Osojsko jezero, že zaradi Aškerčevega Mutca Osojskega in Šentroptra (St. Ruprecht), kjer počiva mati pesnika Prešerna. Šele na povratku proti domu bodo na vrsti Sela, Obirsko s Kortami in Železna Kapla. Resda površno — toda skoro povsod, kjer se po svovenje marjajo, se bomo odduškali vsaj za nekaj hipov.

V DOBRLI VASI

Vrnimo se še na pomenek v Dobro vas. Dopolniti moram: najprej so živeli v tamkajšnjem samostanu revni, a pobožni avguštinci (»bosonogi«), potem so dobili s cesarjevo pomočjo samostan učeni, a manj pobožni jezuiti. Ti so tu gospodovali do l. 1773, ko je bil red prvičrat odpravljen. L. 1809 so se dokončno naselili v samostanu benediktinci, ki so imeli matično hišo v bližnjem St. Pavlu. Cerkev, ki je hkrati samostanska in župnijska, je sezidana v poznogotškem slogu. Posebnost je Marijin kip v glavnem oltarju, ki je nekoč predstavljala rimsko boginjo Jueno. — Druga zanimivost v cerkvi je posebna kapela graščakov Ungnadov z Ženeka. Cerkevni stolp stoji povsem osamljen, pač po veri takratnih graditeljev, ki so menili, da v stolp rado trešči — in tako bi bila potemtakem cerkev sama obvarovana od te nesreče.

Sicer pa je Dobro vas v bistvu še slovenski kraj, čeprav kaže videz drugače. Seveda je z zavednostjo rojakov tudi tu križ. Ni prave sloge... Ze tako maloštevilni, a še needini.

Od l. 1890 obstaja v Dobro vasi slovenska posojilnica in hranilnica. Čeprav tu ni pravo mesto, vendar moram le priporočiti popotnikom iz Jugoslavije, naj menjajo svoje dinarje po uradnem kurzu — torej najugodnejše v slovenskih denarnih zavodih. Tudi to je ena od oblik drobne pomoči rojakom. Prišleki z Ljubelja naj stopijo v slovensko po-

sojilnico (slovenski napis!) v Borovljah (tik ob cerkvi), prišleki z Jezerškega pa v posojilnico v Železni Kapli (ob cerkvi).

Tudi staro slovensko prosvetno društvo imajo v Dobro vasi — njegovo ime je nenavadno, a lepo: Srce.

DR. LUKA SIENČNIK

Kot je na gospodarskem področju markantna osebnost trgovca in hotelir Franc Rutar, tako je na področju kulture in politike najbolj čislano ime živinogozdravnika dr. Luke Sienčnika. Ze v dijaških letih zaveden Slovenec, v času hitlerjanskega terorja preganjan in zaprt, potem partizan in prvi (in edini) član Snosa — koroški Slovenec. Po vojni podpredsednik pokrajinskega odbora OF v Celovcu in predsednik okrožnega odbora OF v Velikovu. Mnogo se je bavil z organizacijo slovenskih gospodarskih združenj.

Včasih (do priključitve Avstrije k Nemčiji) je dr. Luka Sienčnik vodil tudi vse kulturno delo Med Slovinci v Dobro vasi. In prav »po tej liniji« sem se osebno seznanil s tem pokonci-možem. Prišel je doktor k naši predstavi (Cankarjevo Pohujšanje v dolini šentflorjanski) v St. Primožu (St. Primus) pri Rikarji vasi (Rückersdorf). Spominjam se uglajenega srebrnolasega moža z očali. Snov najinega pogovora je bila morda manj pomembna, toda bistri- ne duha in ostrine besed pa se le še spominjam. Vtis neomajnega Slo- venca, pred nikomer trepetajočega — toda modro zadržanega, morda celo rahlo utrujenega človeka, sedemdesetletnika — mi lebdi pred očmi. In z njim ljubezniva soproga, po rodu Slovenka z roba Kanalske doline — tako lepo je najti prijatelje takega formata med koroškimi rojaki!

No, o enem od Sienčnikov, smo že pisali. O onem hotelirju Hojniku v Mokrijah. Zdaj je priložnost omeniti še drugega doktorjevega soimenjaka — Stefana Sienčnika. Ta pa je lastnik pomembnega avtopodjetja in trgovine s tehnično robo v Dobro vasi. Kar prijetno je srečevati Sienčnikove lepe avtobuse in velike tovornjake, na katerih je ime firme lepo po slovensko napisano. Sienčnik, s kljukico na č — ne pa, kot bi storil kdo od manj trdnih; tak bi najbrž zapisal Sientschnigg...

DINASTIJA RUTARJEV

Ne vem, če bo Rutarjem prav, ker jih vidim kot pravo slovensko gospodarsko dinastijo, ki je iz Dobro vasi segla še v Klopinj, v Zitaro vas, v Globasnico in morda še kam v Podjuni.

Poblizje mi je znan najbolj trgovsko-hotelirski Rutarjev »kombinat« v Dobro vasi. Poleg samopostrežne trgovine še hotel s 70 posteljami in jedilnico za 100 oseb. V stavbi je pokrit bazen (6 x 12 m) in savna (90 do 110 stopinj Celzija). V poletnem času pa ima Rutar goste v svojem podjunskem »Lidu«. To je kaka dva m pol ha obsegajoč park, zahodno od Dobro vasi. Tamkaj so poleg bungalovov urejeni kar trije bazeni, dva po 25 x 25 m, manjši pa je za otroke.

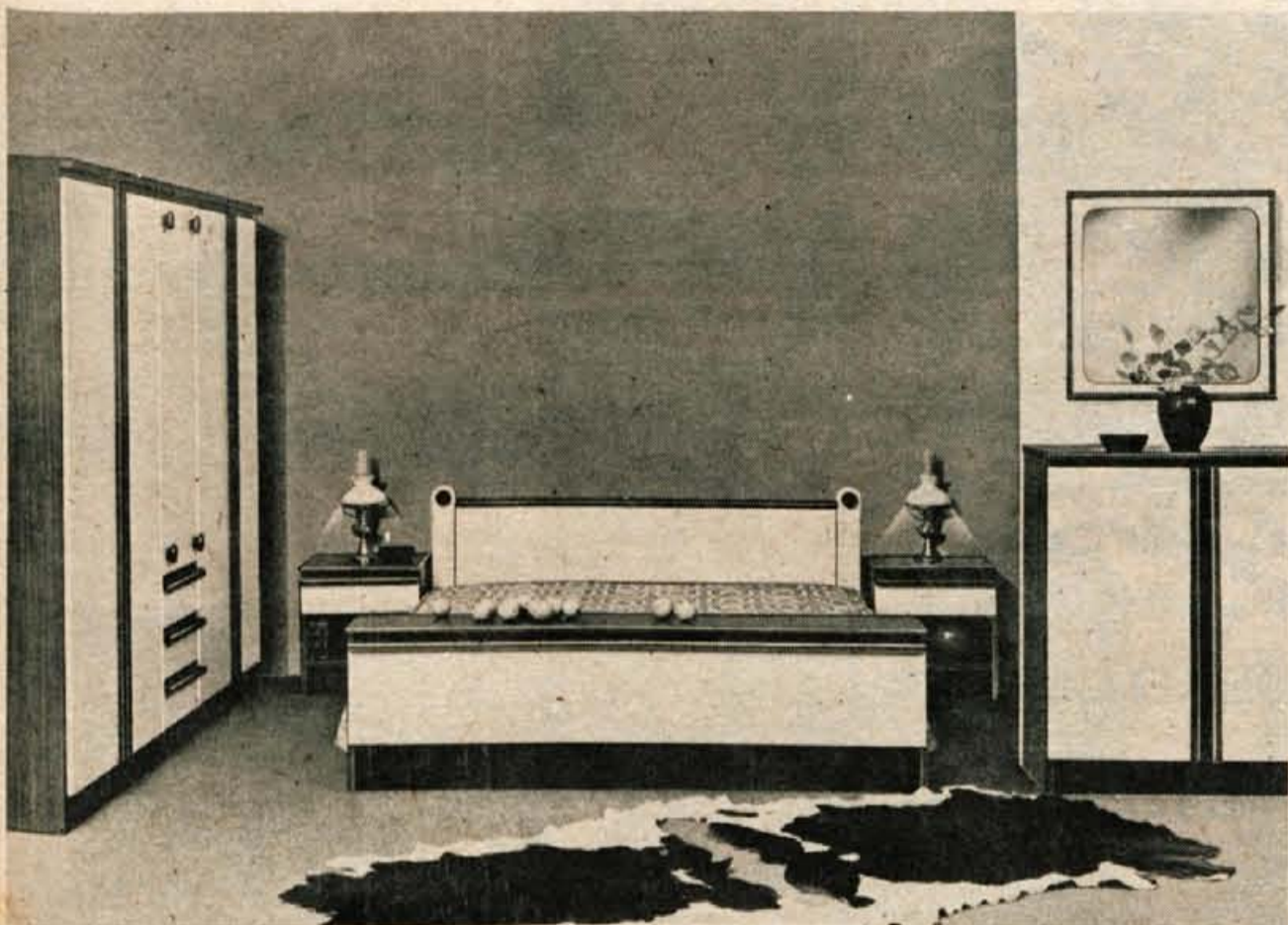
V slovensko tiskanem prospektu pravi Franc Rutar ponosno: lastnik in sodelavec podjetja govorijo oba deželna jezika — slovensko in nemško.

Seveda se kaže pri zavednem Slo- vencu Rutarju ustaviti — že zaradi prelepih zunanjih stenskih panoram, ki nazorno pokažejo čare deželice okrog Dobro vasi (Eberndorf).

O osebnosti Franca Rutarja, izra- zitega gospodarstvenega selfmade- mana med našimi koroškimi rojaki, ki je več let izdajal celo svoj list Naša pot (List domačega trgovca za vsakogar — tako stoji v podnaslovu) — pa prihodnjic.

(Se bo nadaljevalo)

En ogled je vreden več kot 1000 besed...

Spalnica Petra

PRIVOŠČITE SI VELIKO UDOBJE NA MAJHNEM PROSTORU!

Zadošča vam že 14 kvadratnih metrov, da si omislite eno izmed inacic spalnice Petra: kombinacija furnirja tanganjika in belo obarvanih površin (na sliki), vso v furnirju tanganjika ali pa v hrastovem furnirju. V petdelno omaro lahko shranite tudi veččlanska družina. Prostor za posteljnino ob vznožju postelje. Kredit do 15.000 dinarjev. Ob nakupu z devizami 3 % popust. Petro si lahko ogledate v naši prodajalni. Za dodatne informacije pišite na naslov: Lesnina, SJEP, 61000 Ljubljana, Parmova 53.

lesnina

KRANJ
Primskovo in
Titov trg 5

Dobro vas — srce Podjune. V sredini slike je vidno veliko samostansko poslopje, na levi je del Zablatniškega jezera.

pravi naslov za denarne zadeve

stanovanjsko posojilo
je za naše varčevalce zidak,
ki je vedno na zalogi
in s katerim lahko zgradite
še enkrat več

16

Ljubljanska banka

Manj nesreč, več smrtnih žrtev

Pred dvema letoma je bilo v škofjeloški občini 487 prometnih nesreč, od tega 8 s smrtnim izidom, lani je bilo 407 nesreč, od katerih pa kar 11 s smrtnim izidom. Med najpogostejšimi vzroki nesreč je še vedno neprevidnost, sledijo pa prehitra vožnja, izsiljevanje prednosti, vinjenost itd. Vinjenost je bila, denimo, lani kar v sedmih od enajstih primerov prisotna pri prometnih nesrečah, ki so se končale s smrtnim izidom. Največ nesreč je bilo v turistični sezoni, ko je promet najgostejši. Po dnevih pa največ ob sobotah, nedeljah in praznikih.

Pomembnejše prometne žile v občini so sicer asfaltirane, vendar so zaradi gostega prometa, premajhne širine, nepravilnih nagibov in številnih nepreglednih krivin povsem neprimerne. Makadamske površine je torej resda zamenjal asfalt, ostale ali celo povečale pa so se vse nevarnosti.

K upadanju števila prometnih nesreč lani je vsekakor pripomogla rekonstrukcija nekaterih črnih točk, izboljšanje tehnične opremljenosti

cest, povečana skrb za prometno vzgojo vseh udeležencev v cestnem prometu in še predvsem pionirjev ter mladincev, sodobnejše usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil, poostren nadzor na cestah ter zaostrena kaznovalna politika.

Predlanskim je sodnik za prekrške obravnaval 1142 prometnih prekrškov, lani pa 1253. Porast beležimo predvsem na račun oseb, ki so bile predlagane v postopek zato, ker niso v zakonitem roku podaljšale veljavnosti prometnega dovoljenja. V letu 1972 je bilo pri sodniku za prekrške 224 oseb, ki so jih prometni organi zalotili, da so vozili pod vplivom alkohola, v letu 1973 pa je bil zabeležen 201 tak primer. Najverjetneje so k znižanju števila takih prekrškov precej pripomogle strožje kazni in varnostni ukrepi, kajti varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja je bil pred dvema letoma izrečen v 267 primerih, lani pa v 226 primerih. Kaznovalna politika na področju prometnih prekrškov se je močno zaostрила. Denarne kazni izrečene v letu 1973 so bile povprečno za 63 odstotkov višje kot leto poprej.

Škofjeloško občinsko sodišče je v preteklih dveh letih obravnavalo skupno 66 prometnih deliktov, poleg kazni pa je bil v tem obdobju v petnajstih primerih izrečen tudi varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja.

Okrožno sodišče v Kranju, ki obravnava najhujša kazniva dejanja zoper splošno varnost, je v letu 1972 obravnavalo dva »škofjeloška primera«, lani pa enega.

Vsekakor je za varen promet odločilnega pomena dobro cestno omrežje. V škofjeloški občini pa le-to ni!

Tudi prometna vzgoja ima običuten vpliv na večjo prometno varnost. Komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu je v preteklem obdobju pripravila številna predavanja, akcije ter tekmovanja za najmlajše občane. Kljub temu pa bo prometna vzgoja v prihodnje morala dobiti še večjo veljavo ne le v šolah, temveč tudi v delovnih in drugih organizacijah. Kazensko politiko pa bo potrebno zaostrovati le takrat, pravijo v Škofji Loki, ko nobena milejša sredstva in ukrepi ne bodo več pomagali. J. Govekar

Kamniško »Meso« prestalo preskušnjo

Te dni najpogostejša »kamniška razglednica«.

Res ni bila majhna reč prodati nič manj kot 25 ton mesa. Si lahko zamislite toliko mesa skupaj? Koliko dela je bilo potrebno, da se je zaklalo toliko in toliko prašičev in goved, očistilo, pregledalo, razkosalo... Odziv kupcev na njihovo objavo, da bodo prodajali meso v večjih kosih za zamrzovanje, je bilo tolikšno, da se je človek, ki je videl vse tiste avtomobile okrog podjetja, naravnost zbal, da bo vsega zmanjkalo. Pa ni. Kolektiv se je res dobro pripravil.

Posebnost te prodaje je bila nedvomno ta, da je kupec lahko sam izbral svojo polovico in jo spremljal vse do razkosavanja. In v kolektivu se čudijo, zakaj toliko vprašanj po telefonu, če je res, da je bilo to meso že enkrat zamrznjeno, da je zamrznjenemu mesu »potekel rok« in so sedaj organizirali nekakšno razprodajo in podobno. Naj vam povemo, da smo se prepričali, da je bila ta živina pripeljana in zaklana posebej za to prodajo na veliko. Meso so prodajali povsem sveže. Tako sveže, da so kupcem, ki so prišli iz vseh krajev Slovenije — na dvorišču si videl vse registracije od novogoriške do mariborske — priporočali, naj mesa ne dajo še isti dan v skrinjo, ker se mora še uležati.

»Nič ne damo na te govorce,« pravi direktor podjetja Boris Bolka, »najboljša reklama za nas bo zadovoljni kupec in ta bo povedal naprej...«

Če bo še zanimanje, bodo v podjetju »Meso« skušali organizirati tako prodajo mesa vsak mesec, razmišljajo pa že o tem, da bi v Kamniku odprli prodajalno, kjer bi se stalno dobilo meso v večjih količinah. D. D.

Ribno pred Dubrovnikom

Turistično in gostinsko podjetje Kompas vztrajno širi hotelsko dejavnost. Večina hotelov je na Gorenjskem, in sicer na Bledu, v Bohinju, na Ljubelju in v Kranjski gori. Razen tega upravlja Kompas tudi motela v Kranjski gori in Mednem ter počitniški dom v Ribnem pri Bledu. Omeniti je treba, da ima Kompas tudi precej močno hotelsko organizacijo v Dubrovniku.

Kompasovi hoteli in moteli so v letošnjih devetih mesecih dosegli 129.527 prenočitev, kar je za 21 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Lani je bilo v enakem obdobju 106.940 prenočitev. Število

prenočitev je hitreje naraščalo pri domačih gostih. Prenočitve le-teh so porasle za 47 odstotkov, prenočitve tujcev pa za 11 odstotkov.

Največje povečanje so dosegli v počitniškem domu Ribno pri Bledu, ki je bil lani obnovljen. Na drugem mestu je Dubrovnik, sledijo pa Bohinj in drugi hoteli. Omeniti je treba, da je sredi avgusta odprt novi hotel v Kranjski gori dosegel že 2522 prenočitev, kar je za poldrugi mesec lep rezultat. Kranjskogorski Kompasov hotel je postal tudi samostojna temeljna organizacija združene-ga dela. -jk

Gnojevka kot koristno gnojilo

Znatno število obratov na Gorenjskem je že uvedlo tehnologijo tekočega gnoja v svoje hleve. V te, razmeroma drage investicije, jih je vodilo upanje, da bodo tako prihranili na posvetu povsod prepotrebne delovne moči, ki jih je na našem podeželju zaradi znanih vplivov industrializacije vedno manj. Drugi razlog je bila draga, zamudna in negotova priprava stelje. Težko pa je bilo preurediti hlev tako, da so vpeljali neoporečno delujočo tehniko in še obvarovali živali pred poškodbami.

Zdaj, ko drage naprave na posvetu so, je potrebno misliti na to, da jih bomo kar najbolje izkoristili, to pomeni, da bomo pripravili gnojevko s kar največjo količino hranilnih snovi in ta hranila tudi najbolj koristno porabili. Izgube dušika in organskih snovi so toliko manjše, kolikor manj je v gnojevki stelje. V primeri s trdim gnojem, se hranila iz gnojevke dosti bolj izkoristijo. Zato imajo ti obrati v gnojevki znaten vir hranilnih snovi, ki so gospodarsko še kako zanimive.

Količine hranilnih snovi so od obrata do obrata zelo različne. Odločilen je delež vode, dodan živalskim odpadkom (redčenje ob priliki razlivanja). Velik pomen ima tudi vrsta živali in celo način krmljenja. Poskusi kažejo, da se dviga količina fosforja v gnojevki z dvigajočo se mlečnostjo črede, kar je povezano z večjim dodajanjem močnih krmil. Prav tako važna je tudi količina mineralnih snovi v osnovni krmil, ti namreč na travniških obratih potujejo v krogotoku: tla — rastlina — žival — gnoj — tla. Kot mineralne snovi, neobhodne za življenje in proizvodnjo živali, so mišljene predvsem: fosfor, kalcij, magnezij. Izgube teh snovi s prodanim mlekom in mesom niso ravno velike, navadno niso velike tudi zaradi izpiranja. Problem nastopi, če teh snovi ni v kamenini, iz katere je nastala plast rodovitne zemlje. V tem primeru smo odvisni le od dodajanja, t. j. dotoka mineralnih snovi od drugod. Tak primer imamo pri nas še posebno pri fosforju.

Analiza gnojevke na obratu, na katerem je bila povprečna mlečnost črede 5900 l mleka na kravo, je pokazala: 5,4 % suhe snovi, 0,31 % dušika, 0,17 % fosforja in 0,36 % kalija (zelo veliko močnih krmil, zato visoka količina fosforja v gnojevki; pri nas nimamo takega primera, še posebno ne po zadnjih podražitvah krmil). Vidimo, da sta v gnojevki močno zastopana dušik in kalij, fosforja je manj, naše gnojevke ga vsebujejo znatno manj.

Transport gnojevke, posebno na travniške površine, ne dela problemov. Možnosti so: prevoz s cisterno ali črpanje s črpalko po ceveh na mesto gnojenja.

Da bi dobili jasno sliko o hranilni vrednosti gnojevke, bi morali dati v analizo gnojevko iz več hlevov. To bi nam bila potem orientacija za varno gnojenje, ki bi obvarovalo zemljo pred prenasitostjo z dušikom in kalijem ter obubožanjem s fosforom, kar bi imelo svoj učinek v poslabšanju donosov.

ZIVINOREJSKO VETERINARSKI ZAVOD
GORENJSKE
Kmetijska pospeševalna služba:
Boris Praprotnik, dipl. ing. agr.

to je zlato pivo!

Iz kristalno čiste pohorske studenčnice, ječmenovega sladu in izbranega hmelja smo zvarili pivo, na katerega smo ponosni.

To je pivo, ki je za svoj izjemno bogat in poln okus z usklajeno prijetno grenkobo prejelo zlato medaljo MONDE SELECTION

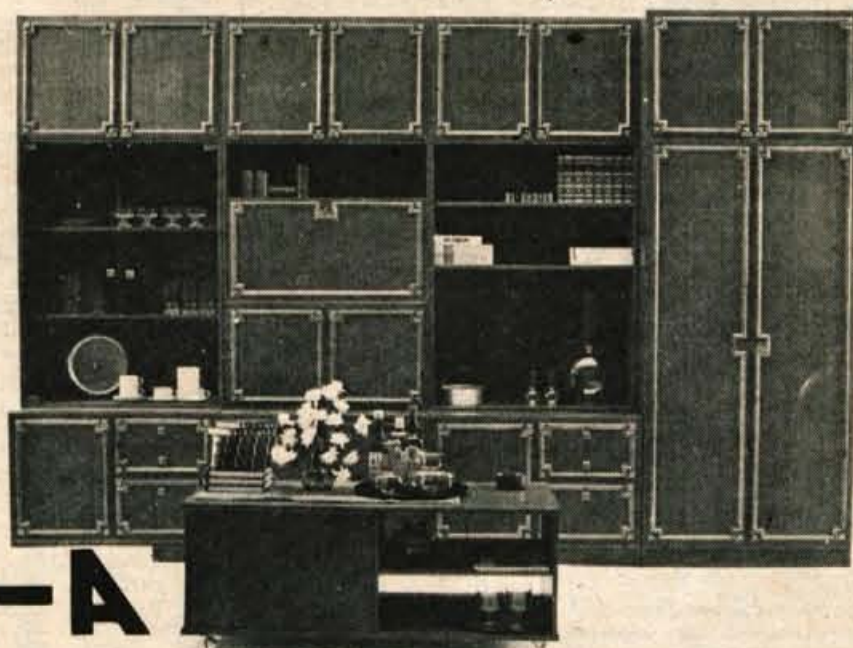
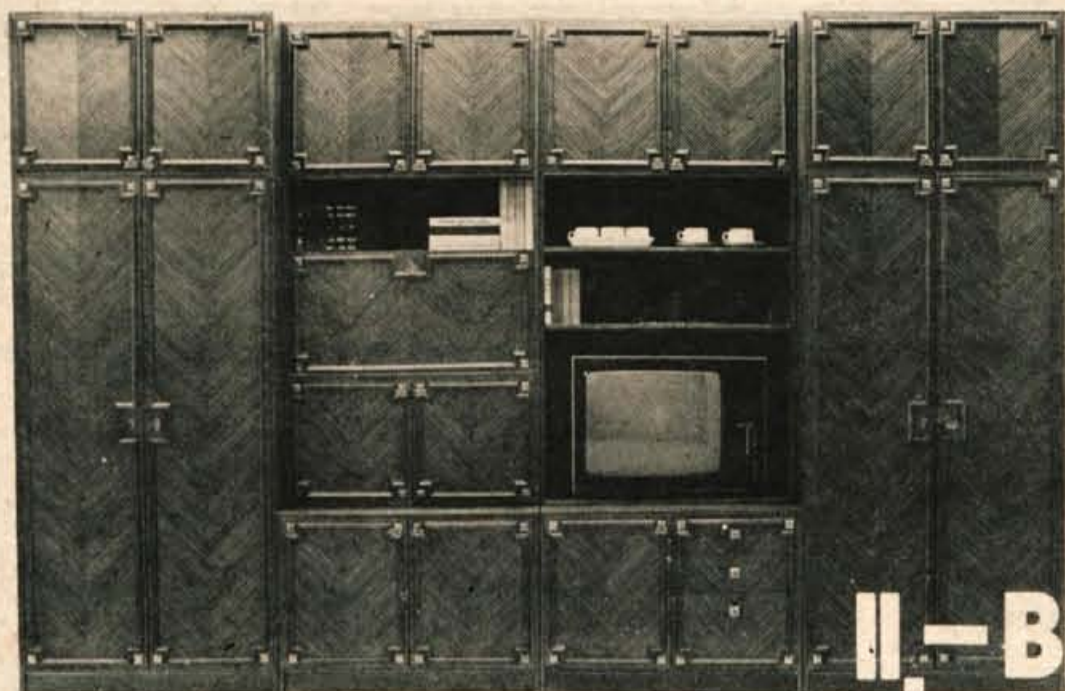
DE LA QUALITE 1974 v Bruxellesu.

To je zares ZLATO PIVO. Za tiste, ki vedo kaj je dobro pivo EXPORT TALIS — po izvirnem receptu naše pivovarne.

HP TALIS, Maribor.

regala

II-B I-A

Predstavljamo vam regala CEZAR I.-A in CEZAR II.-B. Regala sta iz programa tovarne Slovenijales, Stil Koper. Izdelana sta iz fine-line oreh furnirja z lesenimi letvicami in kovinskimi okraski. Površinska obdelava je mat. Furnir je sestavljen vertikalno, možna je varianta sestavljanja furnirja v »ribjo kost«. Regala si lahko ogledate in kupite v vseh trgovinah pohištva Slovenijales

SLOVENIJALESLOVENIJALESLOVENIJALESLOVENIJALESLOVENIJALESLOVENIJALESLOVENIJALES

prodam

Prodaj VALJANEC 2 x 20 mm. Špehar Ivan, Britof 325 7296
 Prodaj dobro ohranjen STEDILNIK (štiri plin, dva elektrika) in pomivalno mizo z dvema koritoma in odcenjalkom. Bled, Grič 11, telefon 77-633 7301
 Domača sveža JAJCA vam nudimo vsak dan. Mlakarjeva 58, Senčur 7309
 Prodaj KROŽNO ŽAGO. Hote-maže 44, Preddvor 7372
 Prodaj KRAVO za mlekom. Jako-pič Jože, Sp. Gorje 139, Zg. Gorje 7373
 Prodaj revije LOVEC od 1930. do 1952. leta. Letnik 60 din, posamezne številke 3 din. Zorman-Langus, Radovljica, Gorenjska 28 7374
 Prodaj staro KMEČKO PEČ. Bolka Alojz, Mlaka 57, Kranj 7375
 Prodaj trajno žarečo PEČ KÜPERSBUSCH. Sp. Bitnje 24 7376
 Prodaj KRAVO, ki bo tretjič telila. Luže 10, Senčur 7377
 Prodaj JEDILNI KOT z omaro. Čimžar, Britof 218 7378
 Prodaj STRUŽNICO MAXI-MAT. Pivka 22, Naklo 7379
 Prodaj dva PRAŠIČA za zakol. Bohinc, Sebenje 36, Tržič 7380
 Poceni prodaj 3 PLINSKE PEČI EMO 8, kombinirano peč za kopalnico, nedograjeno gradbeno dvigalo. Naslov v oglašnem oddelku 7381
 Prodaj PRAŠIČA za zakol. Kmet Ignac, Britof 45 7382

kupim

Kupim STRUŽNICO in ŠEPING. Ponudbe poslati pod »Stružnica« 7368
 Kupim PEČ za etažno centralno ogrevanje. Ponudbe z navedbo cene: Črtomirova 4, Bled 7412
 Kupim CENTRIFUGO za ožemanje perila. Močnik Janez, Cerklje 7413
 Kupim malo motorno SLAMOREZNIČO na puhalnik. Sidraž 1, Cerklje 7414

Veletrgovina Špecerija Bled

Živinorejci!
 200-kilogramaska teleta — simentalce za prirejo, daje Klavnica Radovljica. Pogoji so ugodni. Kr-mila so zagotovljena po nižjih cenah. Vse informacije dobite v upravi.

vozila

Ugodno prodaj RENAULT 10, letnik 1969. Geč, Bistrica 171, Tržič, tel. 22-271 7402
 Prodaj SKODO 1000 MB, cena 9500 din. Lesnina, Kranj, Titov trg 5 7403
 Nujno prodaj PEUGEOT 204, letnik 1968. Tel. 064-42-034 7404
 Prodaj SKODO, letnik 1966, karambolirano ali po delih, motor v dobrem stanju. Tel. 24-094 Kranj 7405
 Ugodno prodaj dobro ohranjeno ZASTAVO 750 in OSLA, težkega nad 200 kg. Avenik Alojz, Letališka 12, Lesce 7406
 Prodaj SPAČEK 2 CV 6, letnik 1974, osem tisoč km. Informacije na telefon 88-468 7407
 ZASTAVO 750 poceni prodaj. Magajne, Hrastje 65 7408
 Kupim ZASTAVO 750, dobro ohranjeno. Naslov v oglašnem oddelku 7409
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1972, 24.000 km. Košnjek Anton, Strahinj 25, Naklo 7410
 Ugodno prodaj ZASTAVO 750 in štiri zimske gume. Vidic Milan, Lesce, Tovarniška 2 7411

Kvartet ali kvintet za silvestrovanje išče restavracija Park Kranj.
 Ponudbe pošljite na gornji naslov.

stanovanja

Nujno iščem enosobno STANOVANJE v Kranju ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Reden plačnik« 7415
 Kupim STANOVANJE. Naslov v oglašnem oddelku 7416

posesti

V okolici Lesce dajem v najem PROSTOR za 48 kv. m, primeren za razno obrt. Naslov v oglašnem oddelku 7417
 Kupim ali vzamem v najem star MLIN ali ŽAGO na Gorenjskem. Lahko tudi staro kmečko hišo ali gospodarsko poslopje. Ponudbe pod »Gorenc« 7418
 Družinsko HIŠO v Kranju, vseljivo, zamenjam za enakovredno v Ljubljani, Kamniku ali Novem mestu. Kranj, Mlekarska 10, Zorko 7419

najdeno

Našla se je MOŠKA URA pred Globusom. Dobi se: Majcen, Tavčarjeva 39, Kranj 7420

zaposlitve

Instruiram MATEMATIKO in FIZIKO za srednje šole in osemletke. Ponudbe pod »Student« 7393
 Išče moško za par ur dnevno k nepokretnemu bolniku v okolici Kranja. Naslov v oglašnem oddelku 7421
 Iščem honorarno delo po službi, lahko kot ČISTILKA. Naslov v oglašnem oddelku 7422
 Prevzamem otroka v VARSTVO v centru Kranja. Ponudbe pod »Nujno« 7423
 Takoj prevzamem službo kot GO-SPODINJSKA POMOČNICA. Naslov v oglašnem oddelku 7424

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

Pri nakupu nad 200 din dajemo praktično darilo v naših prodajalnah v Kranju, Kamniku in Tržiču

AUTOCOMMERCE

Delovna skupnost Autocommerce Ljubljana, Trdinova 4, TOZD Trgovina vabi k sodelovanju delavca na naslednje prosto delovno mesto:

prodajalca v trgovini Škofja Loka

Pogoji:

- kvalificiran prodajalec tehnične stroke s 3-letno prakso v prodaji avtomobilskih delov in s pasivnim znanjem nemščine,
- poskusno delo 1 mesec

Pismene prijave s kratkim življenjepisom, dokazili o strokovni usposobljenosti sprejema splošni sektor podjetja 15 dni po objavi.

SCHIEDEL - YU - Kamin

dimnik št. 1 v Evropi

PGP

GRADNJA ŽALEC

nesreče

Traktor po levi

V četrtek, 28. novembra, ob 13. uri se je na cesti drugega reda Kranj—Mengeš pripetila hujska prometna nezgoda. V bližini Sp. Brnika sta se srečevala avtobus podjetja Creina Kranj, ki ga je vozil Franc Rode (roj. 1947) iz Ljubljane pri Horjulu. Iz nasprotne smeri pa je pripeljal na traktorju znamke deutz Alojz Vreček (roj. 1937) iz Vopovelj. Traktor je pred srečanjem z avtobusom zapeljal na levo stran ceste, zato je voznik avtobusa, da bi se izognil čelnemu trčenju, zavil v levo. Vtem ko je avtobus zavijal v levo, pa je voznik traktorja naglo zapeljal spet nazaj na svoj desni vozni pas, tako da sta vozili trčili. V nesreči je bil voznik traktorja Alojz Vreček hudo ranjen in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na vozilih je za 20.000 din.

Neprevidno na cesti

V petek, 29. novembra, ob 17. uri se je pripetila prometna nezgoda na cesti drugega reda na Sp. Brniku. Voznik osebnega avtomobila Janez Mužan (roj. 1945) iz Boh. Bele je peljal proti Kranju. V križišču s cesto za Cerklje je z njegove desne strani nenadoma stopila na cesto Pavla Stopar (roj. 1913) s Sp. Brnika, tako da jo je avtomobil zadel. Ranjeno Stoparjevo so prepeljali v zdravstveni dom Kranj. Nesreča se je pripetila v megli in na neosvetljenem križišču.

Neprimerna hitrost

V petek, 29. novembra, ob 8. uri se je na cesti drugega reda v Podgori pripetila hujska prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Ivan Prešeren (roj. 1956) iz Ljubljane je vozil od Gorenje vasi proti Trebiji. V nepreglednem ovinku v Podgori je vozil z neprimerno hitrostjo, tako da ga je zaneslo v levo. Čelno je trčil v avtomobil, ki ga je iz nasprotne smeri pripeljala pravilno po svoji desni voznici Dragica Gnezda (roj. 1947) iz Sovodenj. V trčenju sta bila huje ranjena oba voznika, lažje pa sopotnika v Prešerenovem avtomobilu. Škode na vozilih je za 60.000 din.

Nezgodna kolesarja

V soboto, 30. novembra, ob 18.45 se je na cesti drugega reda v Nomenju pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Miroslav Dobravec (roj. 1946) je vozil od Boh. Bistrice proti Nomenju. Pri hiši št. 2 je pred seboj v prekratki razdalji zagledal kolesarja Franca Sorča (roj. 1931) iz Nove Gorice, ki je nenadoma pred avtomobilom zavil v levo. Voznik Dobravec se mu je skušal izogniti, kljub temu pa ga je zadel. Kolesar je vozil brez luči in vinjen. Težje ranjenega so prepeljali v jeseniško bolnišnico. L. M.

Kranj CENTER
 3. decembra ital. barv. krim. OBRAČUN MAFIJE ob 16, 18. in 20. uri
 4. decembra amer. barv. komed. POPOTOVANJE Z MOJO TETO ob 16, 18. in 20. uri
 5. decembra amer. barv. komed. POPOTOVANJE Z MOJO TETO ob 16, 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ
 4. decembra amer. krim. VRV ZA MORILCA ob 16, 18. in 20. uri
 5. decembra nem. barv. krim. TUDI JIMMY SE Približuje MAVRICI ob 16, 18. in 20. uri

Tržič
 3. decembra ital. barv. erot. PREPOVEDANI DEKAMERON (ni primeren za otroke) ob 18. in 20. uri
 4. decembra ital. barv. erot. PREPOVEDANI DEKAMERON (ni primeren za otroke) ob 18. in 20. uri
 5. decembra ital.-amer. barv. western DO ZADNJE KAPLJE KRVI ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM
 3. decembra ital.-amer. barv. western DO ZADNJE KAPLJE KRVI ob 18. in 20. uri
 4. decembra ital.-amer. barv. western DO ZADNJE KAPLJE KRVI ob 18. in 20. uri
 5. decembra amer. krim. VRV ZA MORILCA ob 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA
 3. decembra ital. barv. drama PAST ob 20. uri
 4. decembra ital. barv. drama PAST ob 18. in 20. uri
 5. decembra amer. barv. krim. NOČNA PATRULJA ob 20. uri

Železniki OBZORJE
 4. decembra amer. barv. komed. ČRNOBRADA POSAST ob 20. uri

Radovljica
 3. decembra ital. barv. western PAZI SE, KO TE SREČAM ob 20. uri
 4. decembra amer. barv. zabavni ZAKAJ TE OČKA PUŠČA SAMO ob 20. uri
 5. decembra ital. barv. western PAZI SE, KO TE SREČAM ob 20. uri

Dekameron

Režija: Pier Paolo Pasolini
 Gl. vloge: Franco Citti, Ninetto Davoli in dr.

Mnogi menijo, da je Pasolinijeva ekranizacija Boccacciovega Dekameron (znamenita zbirka stotih novell) najboljša filmska upodobitev dela srednjeveške Italije. Režiserju je uspelo na duhovit način »seciratis« srednjeveški način življenja, vsakdanja opravila in navade preprostih ljudi, ki se kljub mnogim skrbem in težavam ne odrekajo življenjskim užitek. Vendar pa je odlika Pasolinijevega filma tudi v tem, da se v njem zrcali sedanost, saj v analizi življenja odločenega zgodovinskega obdobja in okolja opozarja na povsem sodobne probleme. Režiser se je izogibal komercialnih vložkov, ki v takšnih filmih pogosto potvarjajo literarno predlogo. Dokaz temu je tudi širok izbor neznanih igralcev in majhno število neokusnih prizorov, ki smo jih v ekranizacijah Dekameron že vajeni. Pričujoče filmsko delo je tako niz zgodbi, ki zaokrožajo podobo življenja v srednjeveškem Neaplju in njegovi okolici. M. G.

TOREK, 3. decembra, ob 19.30 za red PREMIERSKI — I. Cankar: HLAPEC JERNEJ. SREDA, 4. decembra, ob 19.30 za red KOLEKTIVI-SREDA — I. Cankar: HLAPEC JERNEJ.
ČETRTEK, 5. decembra, ob 19.30 za red KOLEKTIVI-ČETRTEK — I. Cankar: HLAPEC JERNEJ; gostuje Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica.

Gradnja žal na Blejski Dobravi

Na Jesenicah so že ustanovili gradbeni odbor za izgradnjo žal in celotnega pokopališča na Blejski Dobravi. Dogovorili so se, da investitorstvo nad celotno izgradnjo prevzame komunalno podjetje Kovinar, ki naj bi s prvo fazo izgradnje začelo že v prihodnjem letu.
 Do zdaj so zagotovili le 650.000 dinarjev sredstev za prvo fazo gradnje, kar pa nikakor ne zadošča za rešen in organiziran začetek izgradnje žal. Manjkajoča sredstva bodo na Jesenicah zagotovili s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem. D. S.

Nepričakovano nas je zapustil naš najdražji in nepozabni mož, oče in stari oče

Danči Krašovec

K zadnjemu počitku ga bomo spremili v torek, 3. decembra 1974, ob 15.30 na tržiško pokopališče.

Zalujoči: žena Tinka, sinovi Danči, Dušan, Janez in Jelko z družinami ter drugo sorodstvo

Tržič, Kranj, Ljubljana, Zagreb, Vrhnika, Škofja Loka, Črnivec, 3. decembra 1974

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelki 21-194. — Naročnina: letna 90 din, polletna 45 din, cena za 1 številko 1 dinar. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

1+3

Planinska organizacija je v kranjski občini vedno bolj razširjena. Njen osnovni in najmnožičnejši člen je Planinsko društvo Kranj, ki razširja planinsko misel tako med starejšimi kot mlajšimi občani. V občini že deluje 14 planinskih sekcij na osnovnih in podružničnih šolah ter Vzgojnem zavodu v Preddvoru. Sekcije združujejo prek 900 najmlajših planincev, ki z leti odrasčajo v izkušene planince in gornike, nekateri pa postajajo člani posebnih planinskih dejavnosti kot so alpinizem, gorska reševalna služba itd. Planinske sekcije postajajo del osnovnošolskega izobraževanja, za kar imajo nedvomno največ zaslug prizadevni mentorji, med katerimi nekateri že vodijo in usmerjajo delo planinskih sekcij že deset in več let. Tokrat so mentorji planinskih sekcij na osnovnih šolah gostje naše tradicionalne rubrike.

Nežka Jocić iz Preddvora, mentorica planinske sekcije na osnovni šoli Matije Valjavca Preddvor:

»Skrb za planinstvo na preddvorski osnovni šoli sem prevzela leta 1962, in sicer me je za mentorstvo nagovoril ravnatelj Tone Logar. Predala sem se novi dolžnosti, čeprav sem sprva mislila, da ne bo šlo. Danes se naša sekcija redno sestaja. Organiziramo pohode in izlete v naravo in se tudi na druge načine izobražujemo. Vsako leto organiziramo samostojno najmanj 5 izletov, sodelujemo pa tudi pri akcijah, ki jih pripravlja osrednji odsek pri kranjskem društvu. Pomena planinstva za otrokovo izobraževanje in vzgojo ni treba posebej poudarjati. To se pozna posebno pri predmetu o družbi in naravi. Sekcija skrbi za kroniko, opremljeno z besedilom in fotografijami. Na tem področju želimo delovati. Priznanja in darila Planinskega društva Kranj pa se nisem nadejala.«

Marija Brudar iz Kranja, sodelavka planinske sekcije na osnovni šoli Staneta Zagarja Kranj:

»Leta 1962 me je sodelavec Miloš Pelko, ko je odhajal k vojakom, prosil, naj grem kdaj na planinski sestanek. Emil Močivnik pa me je prosil, naj skušam dobiti sodelavce tudi na drugih osnovnih šolah. Tako smo našli Nežko Jocić v Preddvoru, Danico Francelj

iz Predoselj, Julko Kokalj v Cerkljah, Majo Zevnik, Marijo Ponikvar itd. Povezali smo se z dijaškim domom, vaješkim domom, Iskrinim šolskim centrom v Kranju in tako naprej. Vezi smo iskali z mladinsko komisijo pri Planinski zvezi Slovenije, alpinisti, gorskimi reševalci in jamarji. Naše delo pa je še posebno zažvelo, ko smo pri kranjskem društvu osnovali samostojen pionirski odsek, ki je bil pred tem del mladinskega. Planinstvo nam je velik pomočnik pri delu v razredu. Vsaka ura biologije, kemije, spoznavanja narave in družbe itd. je povezana s snovjo, ki jo obravnavamo pri planinski sekciji. Za naše delo imajo veliko razumevanja tudi drugi učitelji.«

Franc Benedik iz Kranja, predmetni učitelj na osnovni šoli Simona Jenka Kranj, načelnik pionirskega oddelka Planinskega društva Kranj:

»Planinske sekcije imamo praktično na vseh osnovnih in podružničnih šolah kranjske občine. V glavnem dobro delamo. Mentorji smo postali prijatelji. Marsikdo vztraja pri planinstvu samo zaradi tega! Precejšnjo podporo nam nudijo tudi šole, na katerih delamo. Veliko izletov je že organiziral naš odsek. Lep del Slovenije in tudi Jugoslavije smo že spoznali. Pomagamo si z regresi za skupinska potovanja. Ni še dolgo, ko je bil problem napolniti z izletniki en avtobus, danes pa bodo kmalu štirje premalo. Zgodilo se nam je že, da nas planinska postojanka ni mogla sprejeti. Skrbeti bomo morali za nove mentorje in za razširitev planinstva na srednje šole. Mladinski odsek na tem področju že orje ledino.« J. Košnjek

15 let delavskih univerz

Ob praznovanju 15-letnice delavskih univerz bo 5. in 6. decembra v Kranju 6. izredna seja skupščine zveze delavskih univerz Slovenije. Najprej bo svečana seja skupščine, na kateri bodo podelili odlikovanja in priznanja najbolj zaslužnim delavcem pri izobraževanju odraslih, popoldne pa bo posvetovanje o samoupravnem organiziranju delavskih univerz. V petek bo ves dan posvetovanje na temo resolucija ZK o vzgoji in izobraževanju. Pripravljata ga zveza delavskih univerz Slovenije in andragoško društvo Slovenije.

V avli skupščine pa bo v teh dneh odprta razstava, ki bo prikazovala razvoj in delo delavskih univerz v Sloveniji.

Posvetovanje varnostnih inženirjev

Pred nedavnim je bilo v Tovarni verig v Lescah posvetovanje varnostnih inženirjev. 35 inženirjev iz Slovenije in Hrvaške je izmenjalo izkušnje s področja organizacije in varnostne tehnike. Posebej pa so razpravljali o zakonu o varnosti dela, ki je začel veljati sredi novembra letos. Menili so, da bo zakon treba v prihodnje še dopolnjevati. Večjo skrb varnosti bi bilo treba posvetiti tudi v strokovnih šolah. Zavzeli so se tudi, da se delavec ne bi smel prej zaposliti, dokler se ne bi seznanil z varnostjo pri delu. To naj bi veljalo predvsem za manjša podjetja, kjer imajo včasih zaradi pomanjkanja kadrov precej težav z organizacijo varnostne službe. Za večja podjetja pa so menili, da bi morala biti varnostna služba centralizirana. Po končanem posvetovanju so si varnostniki ogledali še Kovaški muzej v Kropi in novi obrat za čiščenje žice v Plamenu. C. R.

Na Jesenicah za 4,2 odstotka več zaposlenih

V letošnjem letu je bilo v organizacijah združenega dela jeseniške občine zaposlenih skupaj 13.500 delavcev, od tega 65 odstotkov moških in 35 odstotkov žensk, kar je za 4,2 odstotka več kot lani.

V organizacijah združenega dela občine se je na novo zaposlilo 2799 delavcev, iz delovnih organizacij pa je odšlo 2211 oseb, kar predstavlja precejšnjo fluktuacijo delovne sile, ki pa je manjša od lanske.

Prek závoda za zaposlovanje se je v jeseniški občini zaposlilo 311 oseb, od tega 230 žensk. 90 ženskam je bila to prva zaposlitev.

Z dela v tujini se je vrnilo v jeseniško občino 9 delavcev, na delo v inozemstvo pa so odšli 4 delavci. D. S.

Ceste v jeseniški občini

Medtem ko bodo kmalu dokončali cestni odsek oziroma rekonstrukcijo ceste Potoki—Jesenice, bodo v prihodnjem letu v jeseniški občini izvedli več temeljitih rekonstrukcij na regionalnih cestah. Tako imajo v programu rekonstrukcijo na odseku Blejska Dobrava—Poljane, obvozne ceste na odsekih Jesenice—Hrušica, Belca—Kranjska gora, Podkoren—Korensko sedlo. Obenem pa si prizadevajo, da bi v prihodnjem letu ali v naslednjih letih uredili cestni odsek Javornik—Jesenice, rekonstruirali cestni podvoz na Jesenicah zaradi predvidenega novega jeseniškega stanovanjskega centra, obnovili most na cesti Kranjska gora—Vrščič pri hotelu Erika ter uredili še nekaj drugih cestnih odsekov vključno z reševanjem »črnih« točk na že rekonstruiranih cestah.

Nasploh pa ugotavljajo, da dela na magistralnih in regionalnih cestah v jeseniški občini prepočasno potekajo zaradi zamudnega urejanja zemljiških vprašanj ter odškodninskih zahtevkov, zaradi pomanjkanja sredstev ter predvsem zaradi nejasnosti v zvezi z lokacijo karavanskega predora ter potekom, značajem in elementi »hitre« ceste zahodno od predora. D. S.

Nove proizvodne prostore EGP na Trati je odprl najstarejši član kolektiva Matija Trebše. Po svečani otvoritvi so si številni gostje z zanimanjem ogledali tovarniške prostore in proizvodnjo. — Foto: F. Perdan

EGP v novih prostorih

Na slovesnosti ob otvoritvi nove proizvodne hale je govoril sekretar ZIS Ivan Franko-Iztok — Proizvodne prostore je odprl najstarejši član kolektiva Matija Trebše

Člani kolektiva Embalažno grafičnega podjetja iz Škofje Loke so se sicer v novo proizvodno halo v industrijskem predelu na Trati preselili že pred tedni, svečana otvoritev novih prostorov pa je bila šele minuli četrtek, dan pred praznikom republike. Svečanost pred novo tovarno se je začela s kulturnim programom, v katerem sta sodelovala instrumentalni ansambel Ivana Ruparja in oktet Jelovica iz Škofje Loke.

Samo izredno uspešna podjetja lahko dosegajo take uspehe, je v uvodnih besedah menil vezalec četrtkovega programa — napovedovalec RTV Ljubljana Borut Mencinger. Takoj nato pa je številne goste pozdravil predsednik delavskega sveta tovarne Janez Pokovec. Med prisotnimi so bili sekretar zveznega izvršnega sveta Ivan Franko-Iztok, predsednik škofjeloke občinske skupščine Tone Polajnar, predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij, poslovnih partnerjev in člani kolektiva.

V nadaljevanju je direktor EGP Janko Poljanec orisal dosežani razvoj tovarne. Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1958. Pred petnajstimi leti je zaposlovalo komaj 34 delavcev. Prvotna usmeritev tovarne je bilo knjigovodništvo, kasneje pa sta se mu pridružila še kartonaža in grafična smer. Najpomembnejša dejavnost je trenutno kartonaža. Za uspele rešitve na področju embalaže je EGP doslej prejelo že devet jugoslovanskih »oskarjev« in dve mednarodni priznanji »eurostar«.

Prostori podjetja v gradu Puštal so bili skrajno neustrezni in zadnja leta tudi mnogo pretesni. Zato so se v EGP pred štirimi leti odločili za gradnjo nove tovarne. Nova hala je bila zgrajena v manj kot letu dni.

Trenutno podjetje zaposluje prek 200 delavcev in sodeluje z okrog 200 partnerji iz domovine in tujine. Letos bo kolektiv po predvidevanjih ustvaril za okrog 65 milijonov celotnega dohodka.

Delovna zmaga kolektiva EGP simbolizira naš celokupen razvoj, je v svojem govoru dejal sekretar ZIS Ivan Franko-Iztok. Nato je spregovoril o sedanjih gospodarskih razmerah pri nas, nazadnje pa še o mednarodnem položaju naše dežele.

Sledil je najsvečanější trenutek četrtkove proslave: otvoritev novih prostorov. Ta prijetna dolžnost je bila zaupana najstarejšemu članu delovne skupnosti SGP Matiji Trebšetju. J. Govekar

Delegatsko vprašanje

Onesnaževanje zraka na Jesenicah

Vprašanje zaščite in varstva okolja je na Jesenicah zares med najbolj perečimi in »povzročiteljsi« se tega tudi zavedajo. Seveda vsi očitki prihajajo največ na račun Železarnice.

Ko je jeseniška Železarna poklicana na zagovor, vam lahko zatrdi, da so bili milijoni in milijarde sredstev v preteklosti že vloženi v razne čistilne naprave, v preventivo. Rezultati so zaradi velikega števila zastarelih in dotrajanih obratov le malo opazni sedaj in v kratkem roku, na daljše obdobje pa obetajo več uspeha. V Železarni dosledno ob graditvi novih obratov in naprav upoštevajo tudi zaščito okolja, tako na primer v sedaj na novo zgrajenem obratu vratnih podbojev, kjer stalno registrirajo vse odplake in jih zaradi stalnega nadzora lahko tudi ustrezno zmanjšujejo. Ne nazadnje so uspehi najbolj vidni v strugi Save, ki postaja bolj čista kot je bila pred leti.

Kljub vsem tem naporom pa je ozračje na Jesenicah včasih zares neznošno nasičeno in onesnaženo, zato so na Jesenicah tudi postavili delegatsko vprašanje in zahtevajo odgovor o resnični onesnaženosti zraka in okolja. Zahtevajo ga od vseh strokovnih služb, tudi od socialno zdravstvene službe v jeseniški občini, kajti na Jesenicah so bili nemalo osupli ob srehljivem zagotavljanju v dnevnem tisku, da so na Jesenicah že tako daleč, da zaradi onesnaženega zraka umirajo že otroci. D. S.

Nova gosta loške galerije Florjančič in Toman

V petek, 6. decembra, ob 18. uri bodo v paviljonu Loškega muzeja na gradu odprli razstavo del dveh likovnikov mlajše generacije — domačina Pavleta Florjančiča in Ljubljancana Veljka Tomana. Novembrska gosta galerije se nameravata obiskovalcem predstaviti z zbirko slik novejšega datuma, v glavnem platen, med katere je Toman uvrstil tudi nekaj akvarelov. Razstava bo odprta približno en mesec, do začetka januarja (ig)

Novi dom Avto-moto društva Cerklje je pod streho! Pokrili so ga preteklo nedeljo, ko je v udarniški akciji sodelovalo okrog 30 članov društva. Letos nameravajo v novem domu napeljati instalacije in urediti del pročelja, druga dela pa bodo počakala prihodnjega leta. (jk) — Foto: F. Perdan